

AAAAA. עו.ו.י.א.מ
Főszerkesztő:
Dr. MARTON ERNŐ
 A szerkesztésért és
 kiadásért felelős:
SCHÖN DEZSŐ
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 TEL - AVIV, Schlesinger u. 9
 Telefon: 29-98

UI KELET

PÁRTONKIVÜLI NAPILAP

מורה חדש
 (אוי קלט)
 עתון יומי בלתי מסלמתי בשפה הונגרית
 שנה ל"ב
 העורך: ד"ר א. מרטון
 מאחורי: דוד שן
 המערכת וההנהלה:
 ה"אכבי, רחוב שלונגר 9

Izrael kormánya emlékművet állít Bernadotte grófnak

1000 dunam területen erdőt ültetnek Bernadotte nevére

A kormány sajtóirodája közli: Holnap, szeptember 17-én lesz az évfordulója Bernadotte gróf tragikus halálának. Ebből az alkalmából a kormány elhatározta, hogy emlékművet emel az elhunyt gróf nevére, kegyeletes elismerésül az elhunyt fáradozásainak a palesztinai béke helyreállítása érdekében.

Bernadotte emlékét a kormány egy a nevére ültetendő erdő révén fogja megörökíteni, amelyet a judeai hegyek között, Jeruzsálem környékén fognak létesíteni ezer dunam területen. Az erdőültetés a

zsidó nép tradicionális kegyeletnyilvántási módja Erec Jisráelben azok iránt, akikkel szemben az elismerés és a tisztelet érzéseit akarja kifejezni ama érdemekért, amelyeket az elhunyt Erec Jisráel és az emberiség érdekei körül szereztek.

Az emlékmű megvalósítását a Keren Kajemet Lejiszraél vállalta magára. A fák elültetése a megfelelő mezőgazdasági évadban vagyis a tél elején veszi kezdetét ünnepléses ceremónia keretében. A Bernadotte-erdő létesítésének tervét közölték Bernadotte gróf özvegyével, aki azt kö-

zönnettel vette tudomásul.

Az Egyesült Nemzetek kiküldöttje meggyilkolásának évfordulója alkalmával Izrael kormánya újból kifejezésre juttatta mély fájdalomát a nagy veszteség fölött, amely Bernadotte gróf halálával az egész emberiséget és ama emberi intézményeket érte, amelyekkel az elhunyt neve elválaszthatatlanul összeforrott. A létesítendő Bernadotte-erdő mint élő emlékmű fogja hirdetni annak a bátor és odaadó férfinak a nevét aki igaz hittel szolgálta az emberiség ügyét.

és jogában van a maga útját meghatározni" — fejezte be beszédét Porter.

Anglia ellenzi a jeruzsálemi tervet

New-York, (—). A Jedit Achronot különútdíjátójának new-yorki jelentése szerint Bevin közölte Achesonnal, hogy ellenzi a békéltetőbizottság jeruzsálemi tervét. A jeruzsálemi kérdés csak mellékesen került szóba a külügyminiszterek megbeszélésén, de végül is éles és hosszú vitává fejlődött.

A New-York Post jelentése szerint az amerikai külügyminisztérium elhatározta, hogy akkor is támogatni fogja a jeruzsálemi tervet, ha Anglia tiltakozni fog ellene. A New-York Times szerint Izrael nem fog visszavonulni Jeruzsálemből, hacsak nem fogják erre fegyveresen kényszeríteni.

A terv előregedett

A New-York Herald Tribune vezércikkben foglalkozik a kérdéssel és megállapítja, hogy a terv előregedett és semmi esélye nincs a sikerre. Izrael egyedül védte meg Jeruzsálemet, amikor a város az arabok támadták és bombázták. Az UNO-nak nem volt ereje beavatkozni és ma sincs módjában nemcsak megvédeni, de még csak garantálni sem a szenthelyekhez való szabad közlekedést. Izrael hajlandó hozzájárulni az UNO-nak a szenthelyek fölötti felügyeletéhez és ez a hajlandóság becsületes bázist jelenthet a megegyezés számára. A lap a következő konklúzióval fejezi be: „Az a terv, amely harmadik államot kísérel meg felállítani ebben az apró országban, nem járul hozzá a béke és a szilárdság megteremtéséhez Palesztinában.”

Jeruzsálem azonnali fővárossá nyilvánítását követelik a kormány befolyásos tagjai

Anglia magához ragadja a kezdeményezést mérsékelt politikájának megvalósítása érdekében

Politikai körökben az a hír terjedt el, hogy a kormánynak a jeruzsálemi kérdésben folytatott tanácskozásai során felmerült az a követelés, hogy Jeruzsálemet azonnali fővárossá nyilvánítsák. Ben Gurion miniszterelnök Romez dr Jozséf és Majmon miniszterek állítólag Jeruzsálem fővárossá való nyilvánításában látják az egyetlen lehetséges reakciót a békéltetőbizottság jeruzsálemi tervével szemben. A miniszterek véleménye szerint nem lehet csodákra várni az UNO közgyűlésén és csak erőyes izraeli lépés húsithatja meg a békéltetőbizottság tervét.

Anglia kezébe akarja venni a kezdeményezést

London, — A Haarec londoni tudósítójának jelentése szerint egyre erősödnek azok a feltevések, hogy Anglia kezébe akarja venni a kezdeményezést a palesztinai válság megoldására. Valószínű, hogy ez Jeruzsálemre is vonatkozik, mert Anglia a békéltető bizottság most közölt tervében további jelét látja az UNO tehetetlenségének. Ha ebben a kérdésben vonakodnak is világos felvilágosításokat adni, ami az angol diplomáciában nem meglepő, csak nehezen tudják leplezni kételyeiket a tervvel szemben. Már bizonyos ideje ismeretes, hogy Anglia pirtfogolja a zsidó és az arab fennhatóság állandósítását Jeruzsálemben, különösen az UNO apparátusával, ami hasonlít az Aba Even által felvetett gondolathoz. Ez a vélemény egyezik Angliának Abdallahval szembeni különleges álláspontjával, mert a transzjordán király nem kevésbé tiltakozik a nemzetköziség gondolata ellen, mint a zsidók.

PORTER: „Izraelnek jogában áll a maga útját meghatározni”

Washington, Paul Porter, a békéltető bizottság tagja a leszerelt katonák washingtoni gyűlésén beszédet tartott. A palesztinai kérdésről szólva Porter kijelentette, ha a közkeletű konfliktusban érdekelt összes felek megragadják a jóindulattal felajánlott lehetőségeket, béke és gazdasági biztonság következnek be Palesztinában. Különösen kiemelte a gazdasági vizsgálóbizottság jelentőségét, amelyet annak eszközül tekint, hogy a zsidók és az arabok között békés együttélést teremtsen meg. Ha szakembereket és anyagi támogatást nyújtunk és ráadásul jóindulatunkat is adjuk, bizonyára elegendő gazdasági erőforrást tárhatunk fel ahhoz, hogy megszilárdíthassuk a konfliktusban érintett népek nemzetgazdaságát. Mindenkinek segítséget kell nyújtani a megoldáshoz és megvagyok gy zödvé arról, hogy így meg lehet oldani a problémákat.

Porter kijelentette, nem az ő feladata megállapítani, ki a bűnös a menekültkérdés előidézésében. „Nem a mi dolgunk annak megállapítása, hogy melyik fél a felelős ebben. Itt csupán a tény fontos: a menekültkérdés fennáll.” Porter annak a reményének adott kife-

jezést, hogy a gazdasági fejlesztési terv enyhíteni fogja a politikai feszültséget, majd hozzátette, hogy jöjjék, az arab zsidó viszály rendezése feltétlenül lehetséges, fel lehet tételezni, hogy ez a megoldás nem fogja kielégíteni egyik nép

szükségeselemelt sem. Izrael gazdasági jövőjére vonatkozólag Porter ezt mondta: „A zsidó államnak békére, külföldi kapcsolatainak kiszélesítésére és termelésének fejlesztésére van szüksége. Kétségtelen, hogy Izrael független állam

A Hisztadrut felszólította az ország pékmunkásait, segítsenek letörni a tel-avivi pékek illegális sztrájkját

A tel-avivi péksztrájk, amely időközben Ramat-Gánra is kiterjedt, nagy viharokat vert fel a Hisztadrut tel-avivi munkastanácsa tiltakozásának ülésein. Végül is a tiltakozás a következő álláspontját szögezte le: A tel-avivi munkastanács nem tiltakozik a kerek kenyér sütése ellen, amely a kenyér árának további leszállításához vezet. A pékipari munkások sztrájkja tehát nem törtenék a munkastanács hozzájárulásával és így nem tekinthető a Hisztadrut által megszervezett sztrájkknak.

Amikor a munkások vissza fognak térni a műhelyekbe és elkezdik a kerek kenyér sütését a tel-avivi munkastanács követelni fogja a Hisztadrut vezetőségétől, tegye meg a szükséges intézkedéseket, hogy az új rendezés ne sujtssa a pékmunkás foglalkoztatási helyzetét.

A fenti ígérlet ellenére a Davar a Hisztadrut hivatalos lapja úgy értesül, hogy a munkások továbbra is vonakodnak a kerek kenyér sütésétől. A lap leírja hogy a pékmunkások sztrájkkörzéseket állítottak a pékműhelyek mellé és nem engedték meg a kerek kenyér sütését. Helyenként tetlegességre is került a sor.

A ramat-gáni pékségekben is megakadályozták a kerek kenyér sütését. Az itteni eseményeket így írja le a Davar: 30-40 ember, a tel-avivi pékmunkások szakszervezetének kiküldöttével tegnap reggel teherautón érkeztek Ramat-Gánba, betörték a Cherut-pékségbe, amelyet megrongáltak. Összegyűjtötték a kerek kenyér egy nagy kosárba.

Kiszédtek a kemencékből a félkész kenyéret, összeszedték a tésztát és az egészet maznotot öntötték. Homokot szorítottak és petroleumot öntöttek a kemencékbe a kenyérre és a tésztára. A Cherut munkásait, akik felelősségre vonták a zavargókat, tetteleg bántalmazták.

A ramat-gáni munkastanács éles tiltakozást intézett a tel-avivi munkastanácshoz és a Hisztadrut vezetőségéhez a tel-avivi szakszervezet kiküldöttének ramat-gáni ténykedése miatt. Ugy értesülünk, — mondja a Davar — hogy az azonnali tel-avivi pékmunkásokat akik résztvettek a ramat-gáni, ramat-bechad és tel-avivi tettlegességében a Hisztadrut belső bírósága elé fogják állítani.

A Hisztadrut hivatalos álláspontja ellenére a sztrájk csütörtökön folytatódott. A tel-avivi pékmunkások ezúttal is megjelentek Ramat-Gánban majd Givatimba is

ellátogattak és mindenütt leállították a munkát. A késő délelőtti órákban megérkezett Tel-Avivba az első hétezer kerek kenyér, amelyet a hatóságok a környező falvakból szállítottak be erős rendőri fedezet mellett. A rendőrség gondoskodott arról, hogy a kenyéret a város különböző kerületeiben arányosan osszák szét.

A déli órákban végtelen sorok alakultak a fűszerüzletekben. Erre a pékek utasítását kapták, hogy zsemlyét és fehérkenyérrel süssenek.

ami ellenkezik a szokással, mert fehérkenyér és zsemlye sütését rendszerint csak a standard-mennyiség kísütése után szoktak engedélyezni.

A sztrájknak politikai jelleget látszik látszik adni az a körülmény, hogy a tel-avivi pékipari szakszervezet többségét a Mapához tartozó munkások alkotják.

Az ország többi részében, ahol a Mapám kisérségében van, a sütőipari munkásszervezetekben a kenyér sütése tovább tart.

A sztrájkjal kapcsolatban csütörtökön a késő esti órákban az illetékes hatóságok részéről három nyilatkozat hangzott el. A közlelési minisztérium szóvivője mindenekelőtt részletesen ismertette, milyen okokból és hogyan emelték fel szeptember elsején a tel-avivi sütőipari munkások béréit. A tel-avivi sütőipari munkások bére közölt úgy a bérösszeg mint a szociális juttatások tekintetében lényeges különbség állt fenn. Minthogy a hafai munkások bére és szociális juttatása magasabb volt, mint a tel-aviviaké, ugyanakkor azonban a tel-avivi munkások teljesítménye magasabb volt, mint a hafaiké, a közlelési minisztérium hozzájárult a tel-avivi munkások bérének a hafai nivåra való emeléséhez. Egyidejűleg a minisztérium ragaszkodott ahhoz a programjához, hogy a kenyér árát újra leszállítsa. A fizetésrendezés miatt a kenyér árának emelése vált volna szükségessé. A kerek kenyér sütésének bevezetése azonban lehetett volna, hogy a kenyér árának kilonként 3 millet való emelése helyett azt 4 millet leszállítsák. Ehhez a rendezéshez a közvélemény, a pékek és a sütőipari munkások nagy többsége is hozzájárult.

A múlt héten — fejezi be a minisztérium nyilatkozata — tárgyalások folytak a pékmunkásokkal a kerek kenyér sü-

tésére vonatkozó rendelet kérésztüvitelére. A tárgyalásokon elfogadták a közlelési minisztérium áthidaló javaslatát, amely szerint Tel-Avivban elkezdik a kerek kenyér sütését. Időközben erre a célra kinevezett külön bizottság fogja felülvizsgálni azt a kifogást, amelyet a tel-avivi munkások egyrésze emel, hogy a kerek kenyér sütése munkaelbocsátásokhoz vezet.

E megállapodás ellenére, amelyhez pedig az összes érdekelt felek, így a Hisztadrut vezetése, a tel-avivi munkastanács szakszervezeti központja, valamint a pékiparosok is hozzájárultak, néhány tel-avivi pékség munkásai megtagadták a kerek kenyér sütését.

A Hisztadrut vezetése kijelentette, hogy a sztrájk a Hisztadrut akaratára ellenére tört ki. Világos, hogy ilyen körülmények között nehéz megérteni a tel-avivi pékségek munkásainak álláspontját, hiszen a kerek kenyér sütését, ha nem is közvetlenül, de nagymértékben azért határozták el, hogy felemelhessék fizetésüket és javíthassák munkafeltételeiket.

Végül a szóvivő kijelentette, hogy a minisztérium megteszi az összes intézkedéseket, hogy a sztrájk ellenére is el lássa kenyérrel Tel-Aviv lakosságát.

Avinum Epstein elemzési felügyelő a közlelési minisztérium mellett működő fogyasztók tanácsának ülésén a sztrájkjal kapcsolatban kijelentette, hogy a közlelési minisztérium nem fog meghátrálni a munkások kisebbségének fenyegetése előtt. A kormány teljes védelmet biztosít mindenki számára aki segédkezet nyújt a hatóságoknak abban, hogy Tel-Aviv kenyérellátását biztosítsák.

Az esti órákban megjelent a Hisztadrut vezetőségének nyilatkozata is, amely felszólítja az ország összes sütőipari munkásait, dolgozzanak éjjel-nappal és tegyék lehetővé Tel-Aviv kenyérellátását. A vezetőség kiáltványa kiemeli, hogy a tel-avivi sütőipari munkások rövid idővel ezelőtt kaptak havi 10 és fél font fizetésemelést, ami egymagában is bizonyítja, hogy a sztrájknak nincs szakmai jellege.

Dr. Dov Jozséf közlelési miniszter a péksztrájk miatt megszakította hétnapos szabadságát és pénteken visszaérkezett Tel-Avivba.

Izrael kiadta az Ejlátban elfogott hét angol katonát

Ciprusból külön angol katonai repülőgép jött Luddra a foglyok átvételére

Csütörtökön délelőtt egy Dakota-típusú angol katonai repülőgép szállt le a luddi repülőtéren. A repülőgép Ciprusból érkezett, hogy felvegye azt a hét angol katonát, — köztük egy lengyel származásút, — akit a zsidó csapatok Ejlát partvidékén tartóztattak le. Hosszas tárgyalások után ugyanis az izraeli hatóságok hozzájárultak, hogy a katonákat kiadják az angoloknak.

A hét angol katonát átvételére három angol tiszt és 12 katonai rendőr érkezett Ciprusból, minden fegyver nélkül. Az elfogott angolokat a zsidó hatóságok Farran tel-avivi angol konzulnak adták

át, aki azután a brit katonai őrségnek adta tovább őket. A konzul közlése szerint a hét katonát Fayedbe, a közelkeleti angol hadsereg főparancsnokására viszik, amely a Suez-csatorna környékén van. Egyelőre még nem lehet tudni, hogy katonai bíróság elé kerülnek-e, vagy sem. A konzul szerint a hét katonát egyrésze véletlenül került a Vörös-tenger izraeli partjára, másrésze azonban szándékosan. Farran hozzátette még, hogy az egyik angol mindenképpen azt kívánta, hagyják Izraelben, de a konzul nem volt hajlandó a kérést teljesíteni, mert sze-

rinte minden angol katonát az angol sereghez tartozik.

A hét elfogott katonáért jött ciprusi gép az első angol katonai repülőgép, amely Izrael földjén az angol mandátum megszűnése óta, vagyis 1948 június óta leszállt. A küldöttséget egyébként a luddi zsidó repülőflotta parancsnoka ebédre látta vendégül. Utána az angol légi haderő gépe a foglyokkal együtt elindult Egyiptom felé.

Az angolok között elfogott lengyel, aki a brit hadseregben szolgált, a fogása alatt sok bajt okozott a zsidó hatóságoknak. A magaviselete mindvégig kihívó és ellenséges volt, állandóan antiszemita kiszólással voltak, összeverekedett az őrelvel és azt követelte, hogy küldjék el Amerikába, vagy akár adják ki Lengyelországnak, csak hogy ne kelljen angol hadbíró elé állania.

Amerikában feltalálták a golyóbiztos ruhaanyagot

San Pedro, Kalifornia (AFP). Műleszertábornok kijelentette a gyáriparosok egy csoportja előtt, hogy az amerikai hadsereg technikai osztályán feltalálták a golyóbiztos ruhaanyagot, amelyen semmiféle puskagolyó nem hatol át még ha ötméternyi közelségből is lövik ki a golyót. A golyóbiztos ruhaanyag mindössze 3 milliméter vastag és alapanyaga nylon és plasztikum keveréke.

ERZSIKÉNK!

gyere haza, aggódva kèr

ABA és RÁHELE

Péntek:

6.45: Máj tovu, 6.50: torna, 7: hírek és élelmészeti hírek, 7.15: operaszíndarabok, 10.45: Ida Händel hegedűhangversenye, 10.30: fuvós-zenekari hangverseny, 11: hanglemlekek, 12: a Kol Jerusolajim zenekarának héber és jiddis dalmúsora, 12.30: kedvenc hanglemlekek a kórházak és üdül. telepek műsorában, 13: a Kol Jiszráel zenerovata katonák részére, 13.30: hírek, — 13.45: Sosanna Lansky-Fischer zongoraművészno bemutatkozó hangversenye a rádióban, 14: angol hírek, 15: francia hírek, 16: szórakoztató zene, — 16.30: klasszikus zenei kívánságmusor, — 17.15: szombat fogadásának műsora a Tachkemonj-énekkar közreműködésével, 18: hírek, 18.15: irodalmi előadás Sophokles: Oedipus király című drámájáról, 18.30: Sosztakovitz: kvintett zongorára és vonóshangszerekre, Vivian Rivkin zongoraművészno közreműködésével, 18.30: a Kol Jiszráel ifjúsági adása, 19: Mordechaj Schliesinger (klarinét) és Uri Klausner (gitár) héber dalmúsora, 20: a Kol Jerusolajim katonarovata, 20.20: Tenach-részletek, 20.30: hírek, 20.45: részletek a világ drámairodalmából az ifjú színésznemzedék előadásában, 21.10: péntek esti hangverseny (Alger: Kokain' hangverseny, Opus 40, az angol rádió zenekarának előadásában, a szerző vezényletével; Csajkovszky: 6. sz. „Patetikus”-szimfónia Mi. minorban, Opus 74 a bostoni szimfónikus zenekar előadásában, Serge Kusevitzki vezényletével), — 22.15: jiddisnyelvi adás a galut részére, 22.30: angol hírek, 22.45: népdalok, 23: hírszefoglalás, 23.05: népdalok.

Szombat:

7.45: Aton olám, 7.50: hanglemlekek, 8.15 hírek, 9: reggeli hangverseny (Szivit a Dido és Aeneas-ból; Bach: Fantazia és fuga Sol-minorban orgonára; Mozart: 32. számú szimfónia; Ravel: Daphnis és Chloe), 10: hanglemlekek, 10.30: az ország dalaiból, 11: délelőtti hangverseny (Schubert: Rosamunda nyitány; utána Brahms: 2. számú Si-major hangverseny zongorára és zenekarra, Opus 83. Vladimir Horovitz és az amerikai nemzeti rádiózenekar előadásában, Arth. Toscanini vezényletével), 12: a Kol Jiszráel katonaműsora (kis jelenetek, egyfelvonásosok és énekszámok), 12.30: Lea P. rath kívánságmusora a katonák részére, 13: irodalmi beszámoló, 13.30: hírek, — 13.45: hanglemlekek, — 14: angol hírek, 14.15: tánclemlekek az arab műsor keretében, 15: francia hírek, 16: részletek Kurt Weill operából, 17: a 75 éves Arnold Schönberg tiszteletére rendezett hangverseny-sorozat harmadik része (3. számú vonósnyelvi és zongoraszíndarabok), 18: hírek, 18.30: Jozsef Blumberg (bariton), Aviva Lusztig (hárfa), Daniel Hofmekler (cselló) és Arje Sachs (harmónium) hangversenye, 18.45: szabadegete, temi előadás (A. Jáári) Erec Jiszráelnek a kiküldötték útján a galutra gyakorolt befolyásáról, 19: a Lehner-kvartett vonósnyelvi-hangversenye, 19.45: külpolitikai figyelo dr. A. Horovitztól, 20: a Kol Jiszráel katonarovata, 20.30: hírek, 20.40: sporthírek, 20.45: Hámávidil, 21: Melavé málká műsor (Jehuda Rosenfeld londoni kantor szlichot-részleteivel), — 21.45: tánclemlekek, — 22.15: jiddisnyelvi adás a galut részére, 22.30: angol hírek, 22.45: tánclemlekek, 23: hírszefoglalás, 23.05: könnyű zene, 23.30: könnyű zene, 24: az első szlichot-istentisztelet közvetítése a tel-avivi nagytemplomból (D. C. Pinchas országgyűlési képviselő, a nagytemplom eljárási elnökének megnyitó szavai, Untermann tel-avivi rabbi templomi beszéde és A. P. Rosenberg főkantort szlichot-mondása a nagytemplom állandó énekkarának és a Hantgun énekkar közreműködésével).

Egyelőre csak jelképesen indul meg a haifai petróleumfinomító

Nem fizetődik ki a Venezuelából hozott nyerskőolaj feldolgozása

London. — A haifai petróleumfinomító londoni igazgatóságának közlése szerint még a mai napon két petróleumszállító hajónak kell megérkeznie Venezuelából a haifai kikötőbe. Ezenkívül megrendelték a három hajóval összesen 30 ezer tonna nyerskőolajat hoznak és ez a mennyiség három napra elegendő a finomítók részére. Azt a tervet, hogy kipróbálják Egyiptom magatartását és ezért az egyik petróleumszállító hajót a Suez-csatornán keresztül irányítják Haifára, elvetették, főként azért, mert

tulnag volt a hírverés a kísérlet körül.

Ennek ellenére a vállalat londoni igazgatósága azt hiszi, hogy a haifai petróleumfinomító szeptember végén ismét felveszi a munkát. Ez azonban csak jelképes valami lesz mindaddig, amíg vagy az egyiptomjak átengedik a Suez-csatornán a petróleumszállító hajókat, vagy pedig Irák ismét megkezdí a nyerspetróleumnak a csövezetékben való szállítását Haifára. A venezuelai nyerspetróleum hozatala nagyon drága és a feldolgozása üzleti számításból nem jöhet tekintetbe.

Hol szórakozzunk Haifán?

Haifai mozik műsora:

ARMON Telefon 4848	(színes film) Tap Roots (Van Helfin Susan Hayvard)
ORION Telefon 4020	Második hét! Párisi fények TINO ROSSIVAL
EN DOR SZABADTÉRI MOZI	Itéletnap (Sidney Greenstreet, Peter Lorre)
ORAH Hűtött levegő	Az üldözött (Tereza Wright, Robert Mitchum)
AMPHI-THEATRE	Telefon 4018 Julia magaviseletből rossz (Green Gargon, Walter Pidgeon)
MAY Telefon 2856	Az utolsó etap Ostatni etap)
CARMEL Telefon 2586	Szeptember 17, 18, 19: Szentjánosbogár JEANETTE MACDONAL ALLAN JONES Szeptember 20, 21, 22: Pázsittesger SPENCER TRACY KATHERINE HEPBURN
HADAR Telefon 2509	Hallo Moszkva (Orosz film.)
GAN YAM BATH GALIM — Tel. 4831	Szeptember 17, 18, 19: Cover Girl Szeptember 20, 21, 22: Titkos nyomozó
ÉJJEL-NAPPAL MINDENÜVE Taxi-szolgálat MERKAZ MICPAH	Telefon: 2525 4150 4995 rendelkezésére áll Allomások: HADAR: Balfour u. 7 és Jona u., a Café Nizzána ALVAROSBAN: Uj Merkáz BAT GALIMBAN: Allija u.

Közkedvelt כשר
MAGYAR KONYHA
változatos, izletes ételekkel
FISCH
TEL-AVIV, ALLENBY 78. — I. EM.

A Hitachdut Oléj Hungária közleményei:

H A I F A :

A haifai Hitachdut Oléj Hungária útján keresik őket: Weiszné Schwartz Fáni Pozsony, Menczer Lozer Petrovszelo, Fischer Sándor Rákospalota Singer György Újpest, Ferenc József Kispeszt.

Állást kaphatnak: torontali szöveggyező-vő (levélbeli jelentkezés), cipész Landies-géphez.

A haifai HOH ívrit kurzusokat rendez kezdők és haladók részére, jelentkezni lehet az irodában (Arlozoroff 3-a).

JÁMBOR FERENC ELŐADÁSA Petach Tikván. A Hitachdut Oléj Hungária petach-típusú csoportja szeptember 18-án, vasárnap este 8.30 órakor az „Ulam Cvi” termében (Rechov Ichelov 11, a Liska Avodat mellett) kultürestét rendez, amelynek előadója Jambor Ferenc. Az előadásra ezton hívják meg Petach Tikva és környéke magyarajku lakosságát.

TEL-AVIV:

IRATKOZZÉK BE a tel-avivi Hitachdut Oléj Hungária ÁTKÉPZŐ KURZUSAIRA.

A tel-avivi és jaffai Hitachdut Oléj Hungária terve vette több szakmabeli átképző kurzus létesítését. Ennek keretében október elsején megkezdődik a tisztviselői átképző tanfolyam, melynek elvégzése után a jelölt hisztadruti vizsgára állhat. Elementáris héber nyelvtudással rendelkezők jelentkezzenek minden nap d. e. 12—1 óra között a Hitachdut titkárságánál (Lillienblum 33).

A Hitachdut Oléj Hungária luddi csoportja szeptember 19-én, hétfőn este 7 órakor a Hitachdut Otthonában (Zadik u. 23) közgyűlést tart. Ezton is kéri a HOH tagjait hogy pontosan jelenjenek meg.

Héber tanfolyamra való jelentkezés: Jaffán Fuchs Marcel tutorizletében. Rechov Hanna Szenes 3. Petach Tikván; Dr Fried késműves üzletében. Passage (Aviv-kávéház mellett).

Állást kaphat a tel-avivi Hitachdut Oléj Hungária (Lillienblum 33) által: akatátskakoferkésztő, bördísműves, férfingvasaló, Singer-géphez overlook-varróno kötő, kötőtáru-szabászno, spulnizónó, tűzőno, önálló műhelyvezető bádogos konfekció-varróno, ügynök vagy ügynökno háztartási cikkek eladásához, csillárkészítő, nyomdai gépmester, házvezetőno lakással cukorka, csokoládé és otyaáru készítéséhez elsöranu szakember kooperatívához, nőifodrászatban tanulólány, háztartási munkásnok fél és egész napra, elsörendü rádiótechnikus, gummi és celluloidáru gyártásában jártas munkások.

Állást keres: lakatos, maró, vasesztergályos, nyomdász kispéphez elektrotechnikus, vegyész, kötő, ráftán cipőfelsőrészkészítő fényképszeti laboráns, üveges, csöszereelő, szöví, töltőtolljavító gépekkel, juhszabász házikonfekció-varróno, fekete-munkások, sofför.

— Külön hajójáratok Argentína és Izrael között. A délamerikai zsidók külön hajójáratot állítottak be Argentína és Izrael közötti közlekedésre. Az akcióban az összes délamerikai zsidó hitközségek résztvettek. Kibérelték a Portugál nevű 10.500 tonnás személyszállító és a La Corallo teherhajót azokat átépítették és templomot és kóser konyhát rendeztek be bennük. A Portugál szeptember 25-én indul első útjára, amikor is Buenos-Aires, Montevideo és Rio de Janeiro kikötőiből mintegy 200 turistát visz majd Izraelbe.

A magyarnyelvű olék domináló szerepe a mezőgazdasági telepítésben

Hogyan alakult ki Izrael lakossága aliják szerint — Mennyibe kerül egy kisegítő gazdaság létesítése — Az új mezőgazdasági telepek származási megoszlása

A Jewish Agency alijáosztálya minden hónapban kis nyomtatott füzetben számol be az ügyosztály tevékenységéről. A szeptemberi füzet érdekes adatokat tartalmaz az alijával kapcsolatos legújabb problémákról.

Mindenekelőtt szemléltető áttekin-tést kapunk az alijja fejlődéséről a zsidó kolonizáció kezdetétől a mai napig. E kmutatás szerint az ugynevezett első alijja, a „Bilu” amely 1881-től 1903-ig tartott, 26 ezer olét hozott az országba.

A második alijja, amely az első chalucí és munkás alijja volt és amely 1904-től 1914-ig tartott, körülbelül 40 ezerrel szaporította Paleszina zsidó lakosságának a számát. Ennek az alijjának volt a jelzője „a munka meghódítása” ez a generáció teremtette meg az első kibucokat és ez alapította Tel-Avivot.

Az első világháború alatt a zsidó lakosság egyrészt menekülnie kellett az országból, úgy, hogy a háború végéig a zsidó lakosság 85 ezerrel 56 ezerre csökkent.

A tulajdonképeni tömegbevándorlás korszaka pontosan 30 évvel ezelőtt vette kezdetét. 1919 szeptemberében futott be a jaffai kikötőbe a „Roszlán” nevű orosz hajó, amely az első mai értelemben vett chalucokat és olékat hozta Paleszínába Oroszországból. Ezzel veszi kezdetét a harmadik alijja, amely 1919-től 1923-ig tartott és amely az első szervezett bevándorlás az országba a Balfour-deklaráció és az angol mandátum védelme alatt. Ennek az alijjának chalucí erci változtatják át a Jezreél völgyének maláriás mocsarait virágzó kibucokká és magángazdasági falvakká.

A zsidó lakosság száma 1919 szeptemberében	56.000
A mandátumkormány 28 éve és 8 hónapja alatt bevándorolt	450.000
A zsidó állam 16 hónapja alatt bevándorolt	275.000
Természetes szaporulat 30 év alatt, levonva a visszavándorlók számát	169.000
Összesen:	950.000

32 új olé falu

A Szochnut alijja-közlönye igen figyelemreméltó adatokat közöl a mezőgazdasági telepítés munkájáról is. Az állam kikáltása óta 1949 június végéig 32 új mezőgazdasági telepítést létesítettek új olék részére. Ezek a települések részben elhagyott arab falvakban, részben pedig megműveletlen területeken létesültek. Összesen 21.000 új olét telepítettek

1. Az új falvakban és mezőgazdasági telepeken	9.500 lélek
2. A régi mezőgazdasági telepekre beiktatva	7.000 lélek
3. Meglévő kolóniák kibővítése révén	1.000 lélek
4. Kisegítő gazdasággal ellátva	4.000 lélek
Összesen:	21.500 lélek

A jelentés felsorolja azokat a rendkívül nehézségeket, amelyek az új oléknak a mezőgazdasági pályák felé való irányítása útjában állnak. E nehézségek közül első helyen áll az a tény, hogy az olék között ugyszóval egyáltalán nincsenek a mezőgazdasági munkában járatos emberek. Ezenkívül a telepesek legnagyobb

része minden anyagi eszköz hijjával érkezik az országba és a letelepülésükhöz járó összes költségeket a Szochnutnak kell fedeznie. A telepesek legnagyobb része már meglehetősen, vagy idős ember, akiknek a fizikai munkában való meggyerezése igen nagy erőfeszítést igényel. Es végül a telepesek jórésze

Ez az alijja kezd építeni az új Jeruzsálemet és a zsidó Haifát a Hádár Hákármelen.

A negyedik alijja (1924—1931) a Grabski lengyel miniszterelnök antiszemita politikájának hatása alatt áll és a középosztálybeli, elproletarizálódó lengyel zsidóság nagy tömeget hozza az országba. A izraeli textilipar és a terebélyesedő kereskedelem kezdetei ennek erre a korszakra.

Az ötödik alijja (1932—1939) a hitleri zsidóüldözések első hullámaát hozza és több mint százezer német és osztrák zsidó alijját eredményezi. Ez az alijja mind a mezőgazdasági telepítés, mind a városfejlesztés terén igen értékes elemekkel gazdagította az országot.

A hatodik alijja: a második világháború kitörésekor veszi kezdetét és 1948 május 14-én, a zsidó állam kikáltásának napján ér véget. Ez a hősies, az „illegális” alijja korszaka, amikor zsidó fiatalok, de öregek is ezer veszéllyel dacolva, rozoga hajókon és néha apró csónakokon kelnek utra, hogy átérve az angol flotta kordonját, elérjék az új, a Struma, Pátia, Mauricius és Exodus hajók tragikus, véres és fel-emelő odisszáját.

1948 május 15-én, a zsidó állam kikáltásának napján megkezdődik a hetedik alijja, a szabad, minden korlátostól mentes bevándorlás a független zsidó államba.

A zsidó állam mai 950 ezer lakosa bevándorlási korszaka szerint a következőképpen tevődik össze:

nagy családdal rendelkezik, ami egyrészt az ellátási költségeket növeli, másrészt lekötí az asszonyt a háztartási és gyermeknevelési munkával.

A Szochnutnak tehát nemcsak, hogy az anyagi eszközöket kell előteremtenie, de gondoskodnia kell a telepesek mezőgazdasági kiképzéséről és állandó szakirányításáról, ami mulhatatlanul szükséges sé teszi minden új mezőgazdasági telepen még a legkisebben is, legalább egy állandó mezőgazdasági szakoktató működő-kisegítő gazdaság felállításának költségét. A Szochnutnak kell ezenkívül megszerveznie és utjára indítania a falu közéletét, mint amilyen a tanácsválasztás, a munkaviszonyok rendezése, a falu belső rendjének biztosítása, a közoktatás, az orvosi szolgálat és a közellátás megszervezése. Mindezek a feladatok egy képzett, nagy türelemmel és tapintattal rendelkező apparátus fenntartását teszik szükségessé.

A falvakban letelepített új olék részére az első évben csak a kisegítő gazdaságot állítják be, ami magában foglalja a földművelést, a majorságot udvart és egy kecskét vagy tehenet. Egy ilyen get átlagosan 500 fontot tesznek ki. Ez az összeg a következőképpen oszlik meg:

Házjavítás és romeltakarítás költségei	285 font
Utépítési, illetőleg javítási	45 font
Egy kecske	35 font
Ötven tyúk	50 font
Egy igás állat árának tizedrésze	10 font
Szerszámok	20 font
Egy teherautónak a telepre eső része	20 font
Tyukketrec építése	50 font
Takarmány	6 font
Tartalék a telepes létfenn-tartására	59 font
Összesen:	500 font

Az ilyen kisegítő gazdasággal rendelkező telepesnek a saját kis gazdasága megművelésén kívül természetesen külső munkát is kell végeznie és ezeket a munkalehetőségeket részben a Keren Kájemet teremt meg nagyszabású talajjavítási és előkészítési munkálatok elvégzése által, részben pedig a kormány gondoskodik ilyenekről közmunkák révén.

A Szochnut jelentése felsorolja azokat a mezőgazdasági telepítéseket, amelyek az utolsó évben létesültek. Ebből a jelentésből kiderül, hogy a magyar nyelvterületekről származó olék igen szép arányban vesznek részt a mezőgazdasági telepítés munkájában. Különösen ha figyelembe vesszük, hogy mind a cseh szlovákiai, mind a jugoszláviai, mind a romániai olék jelentős része magyar anyanyelvű. Az erre vonatkozó kimutatás a következő adatokat tartalmazza:

A település neve:	Ország-rész	A szászolások száma	Az olék származási országa	Mely mozgalomhoz tartozik
1. Tárhichá	Középgáll	75	Magyarország, Románia	Mosávi mozgalom
2. Méron	Középgáll	50	Jemen	Hápoél Hámizrách
3. Szamuái	Középgáll	50	Tripoli	Hápoél Hámizrách
4. Szuchmátá	Középgáll	60	Románia	Chérut
5. Szufszáf	Középgáll	75	Csehszlovákia, Lengyelország, Magyarország, Bulgária	Mosávi mozgalom
6. Rász el Achmár	Középgáll	60	Törökország	Hápoél Hámizrách
7. Dir el Kászi	Középgáll	100	Jemen	Mosávi mozgalom
8. Tárhichá	Nyugatgáll	150	Románia	Mosávi mozgalom
9. Bászá	Nyugatgáll	100	Jugoszlávia	Mosávi mozgalom
10. Cipóri	Alsógáll	100	Bulgária	Mosávi mozgalom
11. Igzim	Somron	100	Csehszlovákia	Mosávi mozgalom
12. Ejn Chud	Somron	80	Algír	Mosávi mozgalom
13. Moziréá	Judeai síkság	100	Csehszlovákia	Jisui mozgalom
14. Dir-Tárf	Judeai síkság	100	Bulgária	Jisui mozgalom
15. Tírah, Wilhelma	Judeai síkság	75	Erdély, Románia, Lengyelország, Marokkó	Hápoél Hámizrách
16. Ránátijá	Judeai síkság	75	Marokkó	Mosávi mozgalom
17. Akir	Délvidék	75	Lengyelország	Mosávi mozgalom
18. Mászmije	Délvidék	75	Magyarország	Poale Agudat Jiszr
19. Zárnogá	Délvidék	100	Erdély, Románia, Lengyelország	Hápoél Hámizrách
20. Midzsdál	Délvidék	100	Magyarország, Románia	Hápoél Hámizrách
21. Száfárijá Alef	Délvidék	75	Magyarország, Csehszlovákia	Hápoél Hámizrách
22. Szátárije	Délvidék	50	Magyarország, Románia	Mosávi mozgalom
23. Jávne	Délvidék	100	Bulgária	Mosávi mozgalom
24. Kubebá	Délvidék	60	Bugária	Mosávi mozgalom
25. Katra	Délvidék	60	Jugoszlávia	Vegyes
26. Száfárijá Bét	Délvidék	75	Oroszország	Vegyes
27. Kásztiná	Délvidék	100	Erdély	Mosávi mozgalom
28. EL-Kubáb	Jeruzsálemi korridor	100	Csehszlovákia	Mosávi mozgalom
29. Kífar-Urijá	Jeruzsálemi korridor	50	Bulgária	Mosávi mozgalom
30. Ejn Káram	Jeruzsálemi körzet	100	Magyarország, Bulgária, Jemen	Mosávi mozgalom
31. Givát Saul Bét	Jeruzsálemi körzet	100	Lengyelország, Erdély, Románia	Poale Agudat Jiszr
32. Malcha	Jeruzsálemi körzet	60	Magyarország, Tuniza	Mosávi mozgalom

A mezőgazdasági telepítéssel kapcsolatban figyelemreméltó jelenség, hogy a 21.000, mezőgazdaságban letelepített új olék közül egyedül a kibucok 7.000 új olét fogadtak be és az ugynevezett mosávidimok 1.000-et. Julius hó folyamán a Szochnut nagy mennyiségű mezőgazdasági felszerelési

anyagot osztott ki a telepek között. Így kiosztott többek között 44 tonna vasanyagot, 3000 köbméter faanyagot, 2000 méter vascsövet, 22 Caterpillar-tractort, 46 kerekés tractort, 75 kombinált arató-és cséplőgépet, öt Diesel-motort és 94 mechanikus ekét.

Milyen elhelyezkedési lehetőségek vannak orvosok számára

A jelentés igen érdekes képet ad arról, hogy milyen a helyzet Izraelben az orvosok, fogorvosok, gyógyszerészek foglalkoztatása terén. A különbség orvosok foglalkozásuknál munkavállalói engedélyt adnak mindazoknak, akiknek a kormány által elismert egyetemi oklevelük van. A megkívánt tanulmányi időnek a következőnek kell lennie:

orvosoknál legalább öt év, fogorvosoknál legalább három év, gyógyszerészeknél legalább három év, (de bizonyos esetekben megelégszenek két éves egyetemi tanulmánnyal is), szülésznőknél legalább félv.

(Befejezés a negyedik oldalon)

MFG A CENÁBAN IS JÓL UZSONNAZHAT A

Péter-cukrászdában JERUZSALEM, Mosava Germanit

Minden nap friss sütemények. Magyar térszaktul-nlegességek.

A szabadalmazott EDEN dupla-kaucs (3966 sz. szabadalom.)

Külön is felállítható, ágyműtartóval, elsőrendű kivitelben, most szériában készül. Szeptember 15-ike és 30-ika között 95 font helyett

70 fontos reklámáron

árusítjuk a dupla kaucsot. Megtekinthető vételkényszer nélkül raktárunkban:

Eden kárpitos üzem GNESSIN UTCA 8. (Kikar Dizengoff mellett.)

N i fodrász-szalomban amerikai és francia modell frizurák a legszebb kivitelben készülnek.

Steiner és Tsa. Jeruzsálem

CION-MOZI ÉPÜLET. — Telefon: 4705.

Speciális haj-festés és tartóshullám készítés.

Télen-nyáron egyformán kellemes otthonot talál a festőien szépfevű

VARDA penzióban

HERZLIA - GIMELEN

Tengerre néző terraszok, kóser magyar konyha, figyelmes kiszolgálás, hatósági árak. Vikendre izletes étellekkel várjuk. Telefon: 233. Előzetes szobarendelések. Közlekedés a Kfar Smarjahu-i autobusszal.

BUTOR KÜLÖNLEGESSÉGEK:

Komplett mahagoni és dió szobabereendezés, nyolc részes; négyajtós szekrény négyajtós buffet; asztal (110 m.); négy kárpitozott szék; rádióasztal, 1a minőségben: IL 156.000. Rendelések saját üzemünkben készülnek.

MERKAZ HAREHITIM

JAFFA, BUSTRUS U. 322. Ottománbank mellett. Hatósági (cena) árak. Külföldi butorokat bizom. átvesszünk.

Az orvosok elhelyezkedési lehetőségei

(Folytatás a harmadik oldalról)

Ezenkívül a működési engedély iránt folyamodóktól erkölcsi bizonyítványt és az országban való állandó tartózkodásra jogosító igazolványt is megkívánják.

A lakosság számához viszonyítva az orvosi foglalkozásuk száma igen nagy az országban. Így például Izraelben minden 10 ezer lélekre 38,5 orvos jut, míg az Egyesült Államokban csak 14, holott Amerika az orvosokban leggazdagabb ország, — a zsidó államon kívül. Ugyanakkor a lakosságnak több, mint a fele tagja a különböző betegségyógyító pénztárnak, amelyek nem adják meg a biztosított félnek a szabad orvosválasztás lehetőségét, hanem a havifizetéses orvosok és a saját klinikáik rendszerével dolgoznak. Ennek következtében a magánorvos helyzete sokkal nehezebb, mint amilyenre a fenti számarányból gondolni lehet.

Mintogy a lakosság legnagyobb része olyan egészségügyi intézményektől kapja az orvosi segélyt, amelyek szívesebben alkalmazzák fiatal orvosokat, a fiatal orvos elhelyezkedési lehetőségei nem roszak Izraelben. „Fiataloknak” számítanak az országban a 40—45 éves orvosok is, akik ilyenformán álláshoz tudnak jutni a kórházakban és a Kupat Cholim klinikán. Az ennél idősebb orvosoknak csak különleges állásokat adnak, vagy pedig ideiglenesen alkalmazzák őket, de általában inkább azt kell megpróbálni, hogy a magánpraxisban helyezkedjenek el. Rendszerint azok az orvosok helyezkednek el könnyebben, akik akárhol hajlandók dolgozni és nemcsak éppen a nagyvárosokban.

A fogorvosok helyzete eltér a többi orvosétól. Minden más országban a fogorvosok száma aránylag kevés, nálunk azonban körülbelül 10 fogorvos jut 10 ezer lakosra. Mintogy a Kupat Cholim tagjai nem kapnak ingyenes fogkezelést, sokan magánorvosokhoz fordulnak. A fiatalok száma ebben a foglalkozási ágakban sem nagy.

Külön probléma a maga nemében a fogtechnikusok helyzete, akiknek nincs egyetemi képzettségük és Európában „fogászok” vagy „képzett fogtechnikusok” elnevezés alatt ismeretesek. Bizonyos számú fogtechnikus kapott munkavállalási engedélyt a mandatárius kormánytól, ez a lehetőség azonban 1946-ban megszűnt. Tekintettel arra, hogy sok fogásznak nem adták meg a munka jogát, mert „illegálisan” alijázott és mintogy az új olék között is vannak fogászok, illetékes körök most keresik a megfelelő rendezést erre a kérdésre, amelyet egyszer és mindenkorra el akar nak intézni.

A gyógyszerészek száma is elég nagy. Ezzel szemben kevés a szülésznő. Az is igaz, hogy a legtöbb asszony kórházakban szokott szülni.

Ami az orvosi segélyszemélyzet és egészségügyi alkalmazottak kérdéséről, let, jelenleg nagy a kereslet a különféle képesítéssel apolonok iránt. Egyre azonban nincsen még törvényes státusuk az orvosi és egészségügyi segélyszemélyzetnek. A fennálló törvény határozottan kimondja, hogy csak az orvosi foglalkozás gyakorlására jogosító engedély tulajdonosainak, vagyis csak orvosoknak szabad megvizsgálniuk és kezelni a betegeket, vagy sebesülteket. Mindenki más csakis valamelyik orvos személyes felügyelete mellett dolgozhat e téren.

Madame Grün a jósnő . . .

Irta: Jungreis Elza

Az első zsidó parlamentnek tíz női tagja van. A kormányban van egy női miniszter. A háboruban a legvakmerőbb harci kalandokban vettek részt a nők többen köztük magas katonai rangot értek el. A falunak, ahol lakom, a huszonnyolcadik születésnapját ünnepelték a napokban és tiszta tekintetű, barázdás arcú asszonyok álltak egy sorban az országépítő férfikkal. Minden reggel látok lekanyarodni a simroni dombról — új magyar olék ideiglenes tanyájáról — egy csoport fiatal nőt, akik munkára mennek a közeli telepekre és egy másik csoport most indult el tőlük a Negevbe, hogy egy nekik kijelölt homokterületen megkezdjék egy új izraeli falu építését.

Azonban Madame Grün, diplomata neje, a jugoszláv királyi család barátja és tanácsadója, aki ismeretlen erők parancsára eldöntötte, hogy e történelmi napokban itt lehessen és honnemtől tevékenységet fejtsen ki, nem politikus, nem katona, nem kibucok és nem bér-munkás. Madame Grün illetett lélek, misztikumba burkolt, rejtelmes fényeket sugárzó egyéniség, aki büvkörébe vonja, tüzével perzseli és karmaiból el nem bocsátja azokat, akik egyszer közelébe merészkednek. Madame Grün jósnő és kártyavető Isten kegyelméből.

Madame Grünnek elhitték a honvágyat és eljöhettek ide Izraelbe. Madame Grün tudta a jelszót, melyre a „Snaar Clon” kinyílik előtte és partra szállhatott. A kikötőben átesett az egészségügyi és vámvizsgálaton, aztán utjára bocsájtották. Poggyszása szerény volt — kis pakli kártya csupán.

Nagy forgalom van a mi kikötőnkben. A hajók egymásután érkeznek, a kirakodó munkások gyorsan dolgoznak és szaporán emelik ki a hajó mélyéből a ládákat, lifteket, kis kártyacsomagot tartalmazó koffereket. Nem érnek rá csodálkozni. Partra teszik a Svédországból szállított kész házakat, a Budapestről importált kávéházakat asztalokkal, közönséggel, kis darab körutal és Madame Grün diplomata nejének kis kártyamálháját.

Az élet és a vizsga ugys a kikötőn túl kezdődik és kizárólag az dönti el az ember helyét éseledatát, mit hozott magával lelki tarisznyájában, — akárcsak a tulvilágon.

Madame Grünnek egy kis tel-avivi lakás albérleti szobájában találkoztam. A szobát egy fiatal asszony bérel, aki tizenöt éve él az országban és mögötte van minden, ami egy küzdelmesen induló életbe és egy fiatalágra beáll. Volt kifutó, tanonc és munkás, volt szerelmes menyasszony és feleség. Most elvált. Arca értelmes, beszédmodora intelligenciára vall, az ágya melletti kis polcon k nyvek. De fáradt, révült tekintetű, fiókjában alitatók vannak és az egyik széken ott ül Madame Grün.

Még egy nő van a szobában a háziasasszonyon kívül, aki lelkendezve jött a város másik végéről, hogy szegény, zldt életének bus kis titkait Madame Grün elé teregesse és bölcs tanácsai folytán valamely szerencsés megoldást találjon.

Tisztelegésben megplatinaszöklült, másodikk házasságát tapossa, de még fiatal és kétségbeesetten akarja az életét valamilyen. A házban, ahol lakik, úgy tudják, hogy jómódú, mert az úra pékségben dolgozik és a pékek jól keresnek. Ezt persze kizárólag azok mondják, akiknek a férje nem pék és akik még egyszer sem kísérték el a péket éjszakai utjára egy alvó és szórakozó városban át, habarcos teknők, lisztes zsákok és forró, bőrt perzselő kemencék közé. És a pékné kívül senki sem tud vizsgálaton, szürke reggelekről, amikor hazatér és magával hozza az egész műhely nehéz levegőjét. Hogy eldől fáradtan, mint egy zsák és türelmetlen szavait úgy köpködi, mint a szájába gyült lisztport.

Csak itt, ahol a pékné meggörnyedten ül, festett szempillái mögé zárt könnyekkel, Madame Grün elé tárt nagy asszonyi bánatokkal, itt lehet sejtetni sorsát.

A sezlón sarkában a szöke nő mamája ül, öreg és tért. Ő gondolja az urkáját, így éppen három nemzedék terhét cipeli sorhajlított vállain. Dühös és egyben hívó pillantásokat vet a kuruzsló asszonyra.

A szertartás megkezdődik. Madame Grün kezébe fogja a páciens kezét és jelentősen felhúzza szemöldökét, ahogy a szét-feszített tenyereket vonalait vizsgálja. Az áldozat megremeg. Jól sejtette, ő egy nehéz eset, látszik első pillantásra a vonalakból . . .

Madame Grün szédülő kártyát az asztalon és beszélni kezd. Még nem papnő, csak ügyes fotografus vagy fogorvos aki ámulatba ejti a gyereket egy érdekes

mesével, hogy ne gondoljon a műtetre, amely rá vár.

Tudnunk kell, hogy Madame osztrák arisztokrata családban nevelkedett és egy-két nyugalmazott magyar egyetemi tanárral áll rokonságban. A társalgás német nyelven folyik. Madame tisztán és vasztékosan beszél, viszont magyar városok és nevek említésekor gyanus töseg kerességről tesz tanúságot. De sanda gyanunk menten eloszlik, amint a jugoszláv királyi házról kezd beszélni, ahova boldogult férje révén bejáratos volt. Meg lehet kérdezni bárkit, ki volt ő, milyen ünnepelt és körülrajongott kedvenc volt Madame Grün . . . (Vaj ki ne emlékezne ez ősjugoszláv névre, akinek valaha is köze volt a fenséges Karagyorgyevics családhoz.) Egy izgalomban hallgatjuk, hogy óvta ő, a megboldogult Alexander királyt végzetes franciaországi utjától. Kártyából kiolvatta a tragikus véget, lelki szemei előtt látta a me-renylőt, aki ott a marsellei kikötőben leselkedett rá orvul. Am Alexander, a balga, nem hallgatott rá és ez lett a veszte.

E bevezetés után újfent a kellőképpen megilletődött és meglesztett áldozat keze után nyul. Hol kártyára, hol az asszony véranaracára sandít. Már felmérte intelligenciáját, szerencsétlenségének fokát, keserűségét és elszántságát. Látta utján a házasság kis arany billincset és szeme alatt az álmatlan éjszakák és tépelődések ütötte kék bélyegeket. „Maga nagyon boldogtalan”, állapítja meg csodálatos ösztönnel Madame Grün, a léleklátó. Maga egy gyöngyösdre és kényezetésre született, finom lélek — a férje viszont durva, önző, mohó . . . „De milyen mohó” — szólal meg a mama a sarkban — „megeszik egy fél borjut egyszere”.

Madame Grün villámgyorsan átkapcsol. „A maga férje elhanyagolja magát. Ő egy szürke, fantázia nélküli ember, Semmi sem érdekli, csak a pénz.”

Pörög-pörög Madame Grün nyelve. Pörög, mint valami gonosz Párka orsója. A legfájóbb sebekbe vájkál, a legkényesebb problémákhoz nyul. Dicsélen vajkos mesterségének minden fortélyát kitanulta ott a boldogult Alexander király udvarában. Hamar rájön, mi az, ami egy ilyen utját veszített, tűnő fiatalságába kapaszkodó, boldogtalan teremtést oda-kergetett hozzá . . .

„Két házasságot látok a maga életében — nyilatkozik jölerésűlten az istenekkel tanácskozó Madame Grün — két házasságot és egy gyönyörű, mely barátiságot. Maga most szeretne változtatni a életén — találja el újra utólerhetet.

Az álmodó utazása multban és jövőben

Londonból jelentik az Uj Keletnek: Meghalt egy angol író, aki negyedszázaddal ezelőtt feltűnősköltő könyvet k nyvet írt az álomlátó érzékfeletti képességeiről. John William Dunne „Kísérletek álomvilágban” címe alatt az igyekezett bizonyítani, hogy az álom közepette a korlátaitól szabadult emberi lélek szabadon mozog az idő dimenziójában elre hátra és nemcsak a multat tudja visszaidézni, de a jövőt is meglátja. A könyvnek nagy hatása volt a közvéleményre és az irodalomra egyaránt. H. G. Wells

len bölcsességgel — de egyelőre ne tegeye. A férje előtt nagy karriert áll anyagi fellendülés. Egy hirtelen haláleset majd meghozza a változást — teszi hozzá halkán és sejtelmesen, mintha nem is Belgrádból, hanem Tiszazugról került volna el és tagja lett volna az „Arzenes Elvtársnok Egyesületének” . . .

„De én már másodszor vagyok férjnél” — segít buzdón a jövőbe látó Madame Grün áldozata. Madame meghökken, de csak egy pillanatra. Aztán kegyes mosollyal folytatja: „Ez nagyon intelligens magától drágám, hogy ezt megmondta, ez valóban nagyon intelligens.” Majd gyorsan eszébe jut, hogy ezt neki tudni illett volna, nyomtatékkal, tagoltan, szuggesztív pillantással kísérve mondja: „Ezért mondtam magának a gyönyörű, mély barátságát, a gyönyörű mély barátságát, mely meghozza a maga számára azt, amit minden asszony az élet-től vár.”

„De mért ne vehetné feleségül? — szólal meg a sarkban a mama, aki ósdi és ellene van a gyönyörű, mély barátságoknak. D Madame Grün hajthatatlan. Akire ő egyszer rámeri a frigy terhet, az özevgyeséget, az viselje sorrendben, és viselje a barátságát is azon mélyen és gyönyörűen, ahogy elő van írva.

A mama nagyon letört, a fiatal asszony is szomorú, valószínűleg erősen polgári beállítottságú. Madame Grün látja, hogy baj van. Ő szereti áldozatait a viszontlátás reményében és egy reménységárral othagyani. „Hány éves maga drágám?” — fordul hozzá, mint egy lelkismeretes orvos, aki egy utolsó műtetre vállalkozik. — „Harmancöt és fél” — sóhajtja az asszony és az ablak felé néz, ahol talán éppen tova röpöppen ifjusága.

„Oh, akkor minden rendben van — vídámodik neki Madame és szilajon rázogatja az asszony kezét. — A sorsvonalak a tenyéren minden öt esztendőben változnak. Maga belépett egy új kor-szakba. Egy hónap múlva jelenkeznek nálam, akkor talán mondhatok valami újat.”

Mindenki fellélegzik. A kezelés befejeződött. Madame Grün kimerülten dől hátra a széken és szórakoztatottan nyul a tiszteletdíjért. Egy font csupán . . .

Egy font csupán. Gyűrött, piszkos, papírdarab. Elfakult színe a verejtékes tenyereken, melyek sokáig szorongatják, melengetik, mielőtt felváltják és a legszükségesebb apróságokra kiadják. Csak mikor baj van a „sorsvonalakkal” azon a feltűrt tenyéren, akkor dobják oda meggondolás nélkül egyszere Madame Grünnek, aki nem látja a szöke asszony vásott cipőcsarkát, az intelligens arcu nő elkinzott vonásait, az öreg anyóka örökösen nedves szeméit és az izádt bankó szinét. Madame Grün feláll, mosolyogva biccent és halk csattanással bezárol egy táská meg egy ajtó . . .

SCHWARTZ MIKLÓS ÉS NEJE

ezuton tisztelettel meghívják összes barátait és ismerőseiket

GEORGETTE leányuknak SWAWOLSKY WOLF urral

történeti egybekelési ünnepségére, mely 1949. szeptember 18-án, vasárnap d. u. 6 órakor Tel Aviv, Javne str. 26 szám alatti Cafe Gedansyban lesz megtartva

Német film a Hitler etötti évek antiszemizmusról

Az orosz zónában forgatott német filmet „A Blum-affé” mutatták be a héten Londonban. A Spectator filmkritikusa ezt írja róla: A valóságos tényekre épített történet 1926-ban játszódik le. A szemünk láttára bimbózik és fejl dik a komok sötét virág, amelynek antiszemizmusa a neve. Egy buzgó nacionalista meggyilkol egy embert és kirabolja. Hogy elterelje magáról a gyanút, egy zsidó gyáros kever bele az ügybe. A gyáros jelleme feltálan, a gyilkos multja ob-szurus. A bizonyítékok is megdönthetően hiányosak. De mert politikai okokból kívánatos, a rendrség magává teszi a rablógyilkos meséjét.

Ami ebben a filmben oly ijesztő: az hogy szinte a jogosság bélyegét viseli. Láthatjuk itt, hogy egyébként becsületos elöítélet oly tökéletesen van álcázva, emberek mily könnyen hajlanak a tények elferdítésére, ha csak valamelyest elfogultak és ha ez a politikai hitvallásuknak megfelel. Blumot egy elfogulatlan detektív beavatkozása menti meg, aki napimunkáját végezve kideríti az esetet és akit a bíróság történetesen beidéz tanúnak. De tudjuk, hogy a következő évtizedben az igazságszolgáltatás a gazdaszika kiszolgálja lesz. Legdöntőbb bizonyíték sem menti meg a Blumokat a pusztulástól.

LONDONI LEVÉL

AZ ANGOL RENDŐR

Írta: KACZÉR ILLÉS

Szeptember eleje.

A szomszéd Bayswateren volt dolgom a minap: egy ismerős újságróval beszéltem meg találkozót. De nem találtam a szállodájában. Üzenetet hagyott számomra, hogy sürgős hívásra be kellett mennie a Fleet Streetre, ha tehettem, várjak a Fleet Streetre, ha tehettem a magammal hozott estilapokat. A csendes kis családi hotel várta nálam megleventült ajtókat csapódta, berregett a telefon, a személyzet fel is lefutkosott a lépcsőkön. Valami történhetett. A házvezetőnő szaggatottan mesélt, hogy a szakácsnő letette pincészből asztalára heti fizetését, hatásfélfontot, a pénzt ellopították. Amikor bement, ott találta a barátját, aki azt állította: épp megérkezett a munkájából és látta, hogy az ablakon kilép valaki. „A szakácsnő barátját,” mondja a házvezetőnő, „mindig gyanus alaknak tartottam”. A történet nem tulságosan érdekes, túrlátnak is vagyok, mert a kollega késik, készülök távozni. Az ajtóban a portás elállja utamat: nem lehet kimenni, amíg a pénz elő nem került. Próbálom megértetni vele hogy én csak látogatónak jöttem és nem maradhatok tovább. Sajnálja, utasítása van a rendőrségtől, hogy amíg ők ide nem érkeznek és másként nem rendelkeznek, senki sem hagyhatja el a házat. Mi egyebet tehetek, visszaülök a még meleg karosszékre. Azt hiszem, melegebb is, mint az imént volt, már nem ülök benne oly kényelmesen. Ha jön a rendőrség akkor itt mindenki gyanus. Reflexmozdulattal a zsebémben keresgélek, nincs ott véletlenül az ellopott hetedfél font. Szerencsére nincs ott. És szerencsére a rendőrség már be is futott és az inspektor ügyet se vet rám. Felhívják a szakácsnőt és a barátját.

Az inspektor első kérdése a fiuhoz: Ha látta, hogy valaki kilépett az ablakon át, miért nem vette magát utána? A fiu zavart habozás után azt felelte: elfogta a düh, mert azt hitté, Virginia új barátja volt. Az inspektor kurtán bólint, érti. De a féltékenységi motívum csak másodsorban érdekl. Ami elsősorban érdekl: milyen magas lehetett a menekülő férfi, szöke volt-e vagy barna és milyen színű inget viselt. A fiu nem tudja, ő csak a jobb lábát látta, amint épp kilépett. Hogy milyen nadrágot viselt, azt se tudná megmondani. Durva kodrojszóvet lehetett, de nem biztos. Valószínűleg sárgásbarna volt. A cipője barna félcipő volt, a talpa lyukas, a zokni lelógott. Kékeszürke zokni volt rozdaszínű harántsavokkal. Levonulnak a pincébe, a rendőrség egyetlen tekintettel végigtutja a szobát. Szemrehányóan mondja a leánynak, hogy tehette le a nyitott ablak alá a pénzt, az uccáról minden arrahaladó látja, ez valóságos inválás a betörésre. A leány hosszú tör ténembe kezd, halat sültött olajban, aprította bele a burgonyaszalagot, amikor hozták a fizetését, letette a tűzhely szélére, de ráfoccsent a forró olaj a

bankjegyekre, erre bevitte a szobába. Gyorsan vissza kellett térnie, hogy a hal oda ne égjen... Elég, mondja az inspektor és elislet.

A nagy izgalomban elfelejtették megkérdezni, mi van a távozási tilalommal. A portás ragaszkodik hozzá, hogy még mindig fennáll és így a zárlat tart tovább. Egy örökkévalóságig. Vagy hogy szabatosabb legyen, folyton nézegettem az órat, kerek hetven percig. A rendőrség visszaérkezett, az inspektor egy nyurga huppadtékpi negyvenkét ruli alakot tol maga előtt, piszkossárga kodrojnadrág van rajta. Ez volt? — kérdezi. Virginia barátja vonogtatja a vállát: nem tudja. Leviszik a gyanúsítottat a szuterénbe a rendőrség kifolja az ablakon, de fogja a jobb lábát. Kijátszik a harántcsontos harisnya. A fiu felkiált: Ez volt! Meg merne esküdni rá. Az inspektor eléggően mosolyog s visszaadja a szakácsnőnek a pénzt. Két olajfontos fontot és még három fontot és valami aprópénzt. Több mint egy font hiányzik, ezt a betörő már elköltötte a Noting Hill Gate kocsmájában és a közeli moziban, ahol épp megváltotta jegyét egy detektívfilmhez.

*

El kellett mondanom ezt a személyes kis élményemet, mert úgy hallom, hogy Izrael most ideklüldi egy-két rendőrszűréselőjét az angol nyomozási módszerek tanulmányozására. Öszintén szólva nem sokat tudok az angol rendőrségről és ez a legjobb vagy még helyesebben: a legbizalmasabb, amit ember egy ország rendőrségéről több mint tíz év ott-tartózkodás után elmondhat. Minden más országban nyomozás több valóságának (ezt a rendőrt, aki szigorú kereszt-kérdésekkel regisztrált és be-beidézték, ha elmulasztottam idejében jelenteni a lakásváltoztatást, érezte a létét munkanapjaimon és bejegyezték északai államomba. Foglalkozott velem, én is vele, komplexei lehetünk egymásnak. Az angol rendőrség nem akart többet tudni, mint amit elmondtam neki és amit mondtam, elhitte. Belajstromozott mint idegent, aztán tudomásul vett mint rezidenst. Mint minden más polgár, akiknek tiszta a keze és tiszták a szándékai, én is számot tarthatam a barátságára és a segítő jóindulatára. Ezzel szemben ő sem várt tőlem egyebet, mint barátságot és segédkező jóindulatot. A brit rendőrség átszervezésével megbízott 1919-es parlamenti bizottság jelentésében olvastam: „Ebben az országban a rendőrség minden hatalma felebarátai erkölcsi és fizikai támogatásán nyugszik.” Egy másik ilyen bizottság egy évvel később ezt írja: „A rendőrség igen kevés kivétellel, az a személy, aki fizetést kap olyan kötelességei teljesítéséért, amelyeket mint polgár önkéntesen is vállalna.” Hogy akárom és igazolom-e ezeket a szép mondatokat? Csak a saját kis eseteimből ítélnék. A nyáron nálam is járt betörő. Nem volt kész betörő, csak

majdnem-betörő. Izgathatta a földszintes lakás nyitott ablaka, amely nálam éjjel-nappal nyitva van. A szomszédaim megzavarták és megszaasztották. Talán el is fogták volna, de békire kapott és elnyargalt. Mire az ajtóban, egy izgalomban volt az ucca. A házvezetőnő figyelmeztetett legyek résen, a tolvaj visszajöhet. Mosolyogtam, ez lelektani lehetetlenség. A fellármázott rendőrök is így vélték. De egy álló hétig ott cirkáltak az uccában: éjjel megálltak az uccasarkon, szemmel tartották a házat, amelyben lakom, vigyáztak rá, hogy éjszakai álom zavartalan maradjon.

*

A kontinens anyák a hazuról hozott jószággal nevelgetik itt-született gyerekeiket. „Ha rossz vagy, odaadlak a rendőrségnek... A rendőrség érted jön és elvisz.” A szöke, kékszemű Jóska ezen csak mulat. A rendőrség elviszi? Az nagyon jó lenne! Szeretne egyszer elmenni a hatalmas egyenruhás emberrel, aki a legjobb barátja, kézenfogja és átvissza az uccatulsó oldalára vagy megállítja a forgalmat, ha a kocsiját át akarja tolni a márnája a szűk keresztelvényen. Ó a rendőrtől sokat lehet tanulni. A multkor a feleségem át akart vele menni az utasításra, jött egy lompos kutya, akivel a gyerek eljátszott, közben az uttest szabad lett, nagy iramban jött egy autó, az asszony nem tudta mit csináljon hirtelen elreszaladon vagy hátra, egykerek se volt már jó. A gyerek tudta. Felémelte a tenyerét, ahogy a rendőrtől látta: Stop! Az autó egy rándítással állt meg. At lehetett menni minden veszély nélkül. A napokban meg, hallom, társaságot az elszoba-asztalkán levő telefonon, mielőtt az anyja a szobában volt elfoglalva. Hét számot feltarcsáni nem tud, mindössze hároméves a Jóska-gyerek. Találomra muködötti ujjait, valaki csak jelentkezik. Az anyja hallja, hogy beszélget talán a nagyapjával, az szokott eltelefonálni vele. Kicsit furcsálja, hogy a gyerek angolul társalog és bemonlja a teljes nevet. A magyar kérdésre, hogy „Apapával beszélgetél?” épp lezajlott nyelv struktúrájával a fiúlében nem magyarul válaszol. „It was not Apapa, it was the Poplice.” Nem apapa volt (aki történetesen én vagyok), hanem a rendőrség. A gyerek feltarcsán a három 9-est, amelyre veszély idején a rendőrség jelentkezik. A rendőrség kikérdezte hogy hívják, megmondta. Hogy hol lakik, nem tudta megmondani. Csak annyit mondott, hogy egy házban lakik. Alig félperc multán a rendőrség riadóköcsija állt meg a ház előtt. Jóska ennek nagyra örült, a rendőrség betartotta a szavát: eljött hozzá vizitálni. Az anyja nem nagyon örült a dolognak. De nem lett semmi baj. A rendőrség azt mondta, tudta, hogy egy bébi telefonál és minden valószínűség szerint találomra hívta a három kilencet. De eljött, mert hátha mégis baj volna. Megrázta a gyereket kezét: „Good bye, Joe,” és visszaroogott az állomáshelyére.

*

Az angol rendőrség tudja, hogy a betörő nem tér vissza abba az uccába, ahol egyszer megkergették. Azt is tudja, hogy a gagyogó gyerekhívást nem kell komolyan vennie. De az angol rendőrség nem hisz a józan eszének, ha arról van szó, hogy netán mégis baj lehet. Ez az önmagával való hitetlensége egyik legnagyobb erénye. Az oktatói azt mondják neki: Száz hibával utat tégy naponta mert hátha épp a századik fontos. A sértálgató rendőrség utjai ilyen hibával utak. De senkisé mondja ezért Mihászna Andrisnak. A beceneve Bobby, — egy hatalmas uccakölyök aki véletlenül nőtt olyan nagyra és aki csak odaragasztotta a bajuszt. Megy, nézelődik, figyel, megfordul, kivesszi a noteszt, mosolyogva adja a felvilágosításait, úgy ismeri Londont, mint a tenyerét és azt hinnéd róla, mindig is ismerte, ezért vált be a sorozáson. Holott a sorozáson csak azt nézik, hogy épkezláb legyen és a hatlábba mércét töltsze egy-két inccsel. Azonkívül legyen meg a természetes esze. Nagyon sokan vannak manapság az ujoncok között, akik irni-olvasni sem tudnak, amiért a háborus évek elhanyagolt nevelését okolják. Ez azonban nem jelenti, hogy nem áll karrier előtt. Ha jó feje van, ha megtanulta a helyszíni stratégiát és tudja végre, hogy ha Bayswateren volt betörés, az első órákban, amíg az ügy még meleg, a Noting Hill vagy Paddington kocsmájában, moziájában, áruházában és pályaudvarain kell keresni a tettest, még bekerülhet a Scotland Yard főhadiszállására is és lehet belőle egy Sherlock Holmes vagy Dick Barton éleslátásával vetekedő rejtéget detektív. Olyan rejtéget, mondom, mert olyan híres sohasem lehet, hiszen a félelmetessége épp abban van, hogy egy életen át a névtelenség homályában dolgozik.

Igen természetes, hogy a Scotland Yard magas bünyűjét egyeteme, világhi-

rü laboratóriumával, ahol a csalást, hamisítást, betörést és a gyilkosságokat méregetik patikamérleglen és vizsgálják lombikokban, ahol a bűnözés és a felismerés bonyolult lélektani folyamatait figyelik, a végső fokon minden tanulmányra induló rendőrség, így az izraeli rendőrség számára is elsősorban fontos. De azt hiszem, sokat használnánk a zsidó állam eljövendő jóhírének, ha nemcsak a jelen bűnözési hullám lepassztására gondolnánk hanem arra is, hogy átvegyük a filozófiát, hogy jó rendőrség az, aki morális kötelességből is megcsinálna, amiért egyébként fizetést kap. Csak az az ideális rendőrség aki ideális polgár is a lelkiségében. Mint rendőrség szükség esetén bizalmasan és önmagának sem hisz. De mint polgár úgy véli, hogy mindenki becsületés, amíg be nem bizonyítja róla az ellenkezőjét. Az izraeli rendőrség sokat tanulhat az angol rendőrségtől itt Angliában, mert amit valaha Palesztinában tanult, hatott, nem mérvadó. Más az angol rendőrség a gyarmatokon és más a maga országában. Ahol az angol szellem jó, onnan importálni kell. Az okos állampolitika nem a harag évtizedes fenntartása, hanem a csatabárd elásása, amikor a lélektani pillanat itt van. A pillanat különböz területekre különböző időben jelentkezik, de érzésem szerint egyik-másik téren erősen közeledik. Volt idő, mikor gyűlöltük egymást, jöhet idő, amikor hasznosnak leszünk egymásnak. Mindakét néphez van vajahol egy közös nevezője. Én valahogy úgy vélem, az ósörök szívéllyesség, az erős ötéstantommi morál mindakét öreg néphez azonos.

Nemzetközi szállító

elsőrendűen képzett személyzettel, ingóságok, átköltözési formálta, sának lebonyolítását vállalja

ORIENT SHIPPING AGENCY

Dr. B. FEUCHTWANG

TEL - AVIV

Jaffa-Tel Aviv ut 48. T. 2795

HAIFA

Kingsway 37. Tel. 2890.

JERUSALEM

Storrs Avenue 4. T. 3004

Vége a betöréseknek!

Az utóbbi időben előfordult sok betöréses lopásnak az az oka, hogy az ajtókat hiányosan védik. A NABOB-PATENT segítségével minden közzségecses ajtózárr, néhány perc alatt hatásos biztonsági zárrá alakítható át, az ajtó megváltoztatása nélkül. A felülmutatott NABOB minden vaskereskedésben és lakatosnál kapható. NABOB-bal jobban alszik

Éthrogokat szállítunk

Európába, az Egyesült Államokba, Ausztráliába, Délamerikába a leggyorsabban és legolcsóbb áron, repülőpostával teljes felelősséggel. — Ezenkívül szállítunk

10 kilós „KARMEI”

élelmiszer-csomagot mindössze 4.450 fontos áron.

TRANSORIENT

ASSER JACOB és TARSA, Tel Aviv Har Sinai u. 2, a nagytemplom mellett. HAIFA, Hanamal u. 35. szám, Jeruzsálem, Rosenfeld, Bét Cohen, az Eggeddel szemben.

KALMÁR .A vasesztergályos, mechanikai és villamosági munkák

TEL-AVIV, Mizrachi B. 36.

„Kisut” kárpitos-műhely

T.A. Hasuk 25 (Wolfsohn sarok)

Mindenfajta ülőbutor a legjobb és legizlésebb kivitelben

készen és rendelésre

JAFFÁN

Feisal utca, a hid mellett az új

TNUVA
elárusítóhely

„SHUK HADAROM”

MINDENFAJTA TNUVA-TERMÉK:

főzelék, gyümölcs, hal, majorság, tojás, tej és tejtermékek, konzervek

KÉPESLAP

A múlt hetekben körkérdezt intéztek az amerikai újságírókhoz, hogy megállapítsák, véleményeik szerint, kik a világ „leghatalmasabb” egyéniségei vagy hogy pontosan ragaszkodjuk az amerikai szöveghez: kik a világ uralkodói. A legtöbb szavazatot nyert személyek neveit közölték és amint az ilyen esetekben ez Amerikában szokásos, a névsor nagy vitát váltott ki.

A névsor ez: XII. Pius pápa, Sztalin, Molotov, Malenkov, Beria, Bulgánin, Duclos, Tito, Mao Tse-tung, Hoffmann (ECA), Truman, Acheson, Spaak, Reuther (az International Auto Workers Union vezetője), Attlee, Bevin, Churchill, De Gaulle, Franco, Nehru, Weizmann, Smuts, Abdullah, Peron és MacArthur.

Az amerikai lapok rámutatnak arra, hogy több név nem illik ebbe a névsorba, mert végeredményben nem számítanak korunk igazi nagyságai közé. Így Paul Hoffman, az ECA igazgatója és MacArthur olyan egyének, akik nagy pozíciót töltenek be, de helyükben ugyan azt más is megtenné. Potenciátok és diktátorok, mint Abdullah, Peron és Franco jelenleg ugyan birtokolják a hatalmat, de pár év vagy évtized múlva senki se fog már rájuk emlékezni.

Magasabb szempontból nézve, ezt a jegyzéket úgy kell értelmezni, hogy az annak a 25 férfinak a nevét tartalmazza, akiket az emberiség tényleges politikai, szellemi és erkölcsi vezetőinek lehet tekinteni.

(Weltwoche, Zürich)

A Valance sur Rhone nevű városkában a rendőrség letartóztatta a „Koloszor” nevű mulató tulajdonosát, mert a „Koloszor”-ban éjfél után meztelenül táncoltak.

(Soir Dimanche, Páris)

Robert Green, 22 éves londoni diák felvette fehér ingét és kék gabardin nadrágját és ezt mondta:

— Viszontlátásra, anya, utolsó próbálkozást teszek, hogy eljussak Kanadába.

Pár óra múlva, Gilbert Alcock egy teherszállító repülőgép kapitánya, támaszpontjára a következő rádiogramot adta fel: „Potyautas a repülőgépen, akarják, hogy térjek vissza?”

Robert Green a repülőgép első mellékhelyén, az Azóri szigeteken leszállították. Mikor megkérdezték, miért akart Kanadába szökni, azt válaszolta:

— Csak látni akartam Alicét. Nagyon szeretjük egymást.

(Daily Mail, London)

Aigliában plakát jelent meg az uccán, melyen kis leány, hálóingben széken áll és lecsavarja a villanyt. A kép alatt a következő szöveg áll:

„Anyuka elfelejtette eloltani a villanyt.”

Az egyik angol képviselő haragos beszédet tartott az alsóházban:

— A brit nők sértve érzik magukat. A plakát azzal vádolja a nőket, hogy nem gondosak és nem takarékoskodnak a villanyárammal. A brit nők türelmesen viselik el a mostani hiányokat és a háború utáni nehézségeket. Nem lehet másnak, mint a brit nők megsértésének tekinteni ezt a plakátot — jelentette ki a képviselő.

Dramai színet támadt, majd ünnepélyes hangon így folytatta a képviselő:

— Az angol anyák, a brit nők nevében ezért azt indítványozom, hogy a plakát szövegét így változtassák meg:

„Apuka elfelejtette eloltani a villanyt.”

(The Saturday Evening Post)

Narvas, a félfeltes spanyol miniszter halálán volt. Gyónatója mellette ült és figyelmeztette, hogy ellenségeivel is meg kell békülnie. Erre azt válaszolta Narvas:

— Ellenségek? Nekem nincsenek ellenségeim.

A gyónatója kissé meg volt lepve, de mégis tartózkodóan mondta:

— De kegyelmes uram, a legjobb emberek is vannak ellenségei.

— Nekem nincsen — ismételte Narvas — én mindegyiket lelőttem.

(Die Luppe)

A britiek szívesen vennék, ha Mannstein tábornagy úgy hírtelen „megbetegedne” az ellene háborús bűncselekmények miatt indított bírósági tárgyalás alatt. Próbálkoznak nála valami beteg-

A kvuca mosolya

Irta: Kishont Ferenc

A kis kvuca lakói majdnem mind kivétel nélkül magyarnyelvű fiatalok. A hivatalos nyelv természetesen szigorúan az ivrit, de azért az anyanyelv és az ősi nyelv között szünet nélkül folyik a birkozás. Az anyanyelv állandóan friss erősitéseket kap az új oléban, akik vagy úgy jönnek, hogy egy szót sem tudnak ivritül, vagy úgy jönnek, mintha tudnának valamit, de mindkét esetben előről kell kezdeni a tanulást.

A legkényelmesebb helyzetben az olyan bevándorlók vannak, akik saját fiatalokorú gyerekekkel rendelkeznek. Nekik nincs más dolguk, mint megvárni, amíg a gyerek ivritül hadar és akkor elhíthetik a gyerekekkel, hogy ők már tudnak ivritül, majd ilyenformán a gyermeket tanítgatva megtanulhatják tőle a nyelvet.

Az egyik újonnan bevándorolt, boldog apa már a harmadik napon extázisban figyel, hogyan gyarapszik négy éves kisfia szókincse. Esténként a térére ülteti a gyereket és kikérdezi, hogy milyen új szavakat tanult aznap.

— Ma sokat tanultam, aba... (Hallottatok, már „abá”-t mondtam...!) — kezdi a gyerek. — Tanultam, hogy „onija” az hajó és „salom” az „salom”.

Bravó! Az apa elragadtatva néz körül a jelenlévőkön, majd igyekszik a tekintélyt a gyerek előtt megőrizni és beveti az egyetlen ivrit szót, amit ismer:

— Na — kérji fölényesen — azután azt tanultad-e már, hogy „tov”...?

— Ilyen nincs, — igazítja helyre a gyereket az apját. — Csak azt mondják, hogy „lo tov”...!

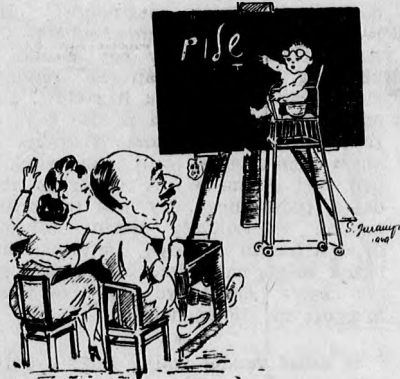
Óriási! Alig lehet bírni a szerencsés szülővel. Ekkor hirtelen felragyog a gyerekek szeme.

— Aba! Azt is tudom már, mi az: „elesni”...!

— Na mi?

— „Sum davar”...!

— Hinnye...! — rikkantja el magát a egyik jelenlévő. — Hát ezt meg hol tanultad?

Uj olé ivritül tanul.

— A tipul-nénitől! — hangzik a válasz. — Ha elesem, mindig mondja: „sum davar”...!

— Az apa boldogan vigyorog. A többiek is.

A kvucának van egy igen kitűnő szakértő tagja, aki Magyarországon, mint hivatalos srásó működött hosszú ideig. A fiatalember, a kvuca egyik leghasznosabb embere, csak az töri le, hogy állandóan a konyhára osszák be mosogatni.

Mikor már egyszer nagyon elkeseredett a konyhában akkor letette kezéből a törölruhát, nekikétszázodott az egekig érő edényhegyek között a mosogatódó-

séget felfedezni, mint Rundstedtél is, de hiába: teljesen egészséges. Elegendő bizonyíték van a náci hadvezér ellen, de a brittek úgy vélik, hogy „lehetetlen bírósági tárgyalást lefolytatni, mikor már olyan sok idő telt el a háború befejezése óta.”

(Newsweek, New-York)

Marlowe, konzervatív angol képviselő a következő kérdést intézte az alsóházban: „Kérdem, megfelelő lesz-e a szemüveg, amit most a Nemzeti Egészségügyi Szolgálat ad tagjainak arra, hogy meglassák segítségével azt a húsmennyiséget, amit most jegyre adnak?”

Bewan, közegészségügyi miniszter: „Válaszom, hogy a kiszolgáltott szemüvegek legnagyobb hibája, hogy a polgárok elolvashatják segítségükkel azokat az ostobaságokat, amiket a konzervatív sajtó ír.”

(Dikobraz, Prága)

zsának és végtelen fájdalommal belehelte a levegőbe:

„Istenem! Miért is nem dolgozhat a kvucán mindenki a saját mesterségében?”

Amikor elromlik a kvuca villanygenerátora, akkor a petróleumlámpák értéke azonnal 100 ponttal szokott emelkedni a kvuca képzeletbeli tőzsdéjén. Ilyen időben megfog a kvuca hite a magántulajdon szentségében. Sok az ember és kevés a lámpa!

A legutóbbi világitási katasztrófa után lélekszakadva rontott be egy zilált kibucnyik a mazkirutba.

— Eltűnt a szobából a neftlámpám! — bömbölli. — Bérurt! Vizsgálatot...!

— Jó, jó... — csendesítik. — Milyen volt a lámpa, hogy nézett ki?

— Uj kanóc volt benne és uj üveg...! Felismerem akárhol...!

— És honnét volt ez neked?

— Honnét volt...?! — feleli a felháborodott férfi habozás nélkül. — Loptam.

Alig lehet lecsillapítani.

AKAR ÖN JÓL SZORAKOZNI?

JÖJJÖN A CHOLONI USZODÁBA

ahol még a cenában is jól lehet, üdülhet, sportolhat, uszhat

Kellemes, hűs kertkavéház, tánczene — Kényelmes összeköttetés a tel-avivi központi autóbusszállomástól, szombaton a Levinski-Herzl-sarok taxiólómástól

Figyelem jaffaiak és jebeliaiak!

M. Jehuda Rosenfeld

volt kolozsvári és csernovitzi, jelenleg LONDONI VILÁGHÍRŰ FŐKANTOR

imádkozik Ross Hasana és Jom Kippur ünnepeken JAFFÁN

A JAFFAORBAN, KING GEORGE U. Jegyek még korlátolt számban válthatók a Jaffaor pénztáránál délután 4-től 9-ig.

Egy polgár elmélkedése: „Szép kis szabadság — mindenki azt csinálhat, amit akar! Ha azt csinálhatnám, amit akarok, akkor semmit se csinálnék és ezt nem csinálhatom. Hát akkor miféle szabadság ez?”

(„Halo”, Prága)

A Huszni Zaim arcképét viselő bélyegeket kivonják a forgalomból és a meglévő készleteket megsemmisítik. Ennek a bélyeggyűjtők nagyon örülnek, mert Huszni Zaim most már filatéliai szempontból is — nagyon ritka lesz.

(Daily Mail, London)

A washingtoni Catholic University of Amerika az egyetem fennállása óta most először ruházott fel rabbit egyetemi fokozattal, Berkovitz H. Sámuel, a Bené Brit Hírelalapítványának igazgatója, tanulmányainak befejezése után „Magister Artium” egyetemi fokozatot

A kvucán valódi, komoly szülők is élnek, akiknek már unokáik is vannak a gyerekházban. A nagyapák egyetlen szórakozása természetesen a sakkozás. He-lyesebben nem is a sakkozás, mert játékszani bizony alig-alig tudnak, hanem a sakkozás közben szokásos öntudatlan motyogás, amelyet a kvucán külső nésen magas fokon kultiválnak.

— Bist du Josef, ein Mäuschen? — morogja oda minden félpercen egy német nagyapa Józsi bácsinak. — Schach! Das Mäuschen ist erledigt! Das erledigte Mäuschen! Aufgeben! Maus! aufgeben...!

Józsi bácsi semmit sem ért ebből, de azért nyugodtan lépeget a figuráival.

— Kerekcske gombocska, kicsi kerek nyavalya, — motyogja vissza nyolc órán át egyfolytában. — Kerekcske, nyavalyácska, itt gurul a sakkocska...!

— Futsch ist das Puri-Mäuschen... Josef Maus! kaputt...!

— Gombocskázva, nyavalyázva...!

Igy azután szalad az idő. Nemrégiben az éjjeli ór fedezte fel a két elváthatatlan távsakkozót, éjfélkor, a könyvtárszobában gyertyafény mellett vakoskodva. Már alig tudták a szemüket nyitva tartani, de azért még motyogtak és tologatták a bábukat.

Az éjjeli ór kis ideig figyelte az állást, azután tapintatosan megkérdezte:

— Szlicha! Hol vannak a királyok...?!

Ugyanis már néhány órával előtte, szórakozottságból leütötték egymás királyait.

Ha látogató érkezik a kvucára és be-töved a hadar-ochelba, akkor csakhamar megállapíthatja, hogy melyik kvucata mikor érkezett az Országra.

Legalább is nekem így magyarázta egy bennfentes barátom:

— Ha valaki még mindent külön tesz a tányérjára, akkor az legfeljebb párhónapos olé. Aki már a paradicsomot és az uborkát együttesen összevágja, az fél-éves, ha hagymát és zöldséppaprikát is vág bele, akkor egyéves olé. (Zöld olajbogyó fogyasztása külön 2 hónap, fekete olajbogyó 4 hónap plusz!) Aki a tányérjára mindent együtt vág össze és még le is önti olajjal, az már öreg ereci állam-polgár...!

— És aki már nagyon-nagyon régi vatic, azt hogyan ismerem meg?

— Az diétázik.

AKAR ÖN JÓL SZORAKOZNI?

JÖJJÖN A CHOLONI USZODÁBA

ahol még a cenában is jól lehet, üdülhet, sportolhat, uszhat

Kellemes, hűs kertkavéház, tánczene — Kényelmes összeköttetés a tel-avivi központi autóbusszállomástól, szombaton a Levinski-Herzl-sarok taxiólómástól

Figyelem jaffaiak és jebeliaiak!

M. Jehuda Rosenfeld

volt kolozsvári és csernovitzi, jelenleg LONDONI VILÁGHÍRŰ FŐKANTOR

imádkozik Ross Hasana és Jom Kippur ünnepeken JAFFÁN

A JAFFAORBAN, KING GEORGE U. Jegyek még korlátolt számban válthatók a Jaffaor pénztáránál délután 4-től 9-ig.

erte el a katolikus egyetemen. Berkovitz rabbi semita nyelveket, arab és arameus dialektusokat tanult.

(Aufbau New-York)

Váratlanul eles füttye hasítja át a hangtengert. Csak egy fiatal asszony és kisfiú kapja fel a fejét.

— Mi volt ez? — kérdezzük kíváncsian és a férfi szívesen válaszol.

— Ez a családi füttyünk. A sárgarigó rövid füttye ilyen. A legszufoltabb strandon, a legnagyobb tömegben is, ezzel a füttyjellel azonnal megtaláljuk egymást. Az uccáról felfüttyentek a negyedik emeletre és máris nyílik a lakás. Ezer hasznát vesszük. Persze minden családnak más-más füttyjele van. Például szomszédunk családi füttyjellel Carmen tőreadorának első taktusát való-laszította. És érdekes, minden család csak a saját füttyjélre figyel fel.

(Magyar Nemzet)

Ernst Blochot ünnepli Anglia

A világhírű zeneszerző vallomásai

— Az UjKelet londoni szerkesztőségétől —

Megérkezett kaliforniai elvonultságából Ernst Bloch, a nagy zsidó zeneszerző, és alig egy-két napos ittléte után az angol szellemi érdeklődés középpontjába került. A nagy angol lapok közül a fényképét és művészi portréját és azt írják róla, hogy egyike a legnagyobb élő muzsikuskoknak. Mintegy másfél évtizede, amióta elkészült három éves művével, a dávidi zsolttára épített Szent Szolgálat, az egy zsidó enciklopédiában elneveztek a „zeneírás Jesájának”, ez a jelző rajtaragadt. Aki ma ír róla, vagy személyesen közelíti meg, nem rejtegeti azt a benyomását, hogy profétai jelenséggel került szembe. Különös feje van ennek a heven küszöbön álló nagy alkotónak: a homloka és a szeme Einsteiné, de tömpe orra alsó felétől lefelé Beethovenre emlékeztet. Csak a szája nyitabb és kevésbé befeláharapott, mint volt a siketségében zárkozottá vált zenei titán.

Ernst Bloch ünnepség készül

Ernst Bloch a most kezdődő edinburghi zenei ünnepségen maga vezényli Pianoforte Concertóját, amelynek ez lesz itt az első bemutatója. Az edinburghi fesztivál nagy esemény: a zeneírás élő és halott nagyjai adnak itt találkozót. Egy nagy londoni újság azonban a felcsigázott várakozás közepette úgy véli, hogy Ernst Bloch fesztivál készül. Egy héttel az edinburghi bemutatkozás után Promenádkoncertjét vezényli Bloch Londonban, október tizenharmadikán pedig az Albert Hallban mutatják be az egyesült angol zsinagógák kórusai és orkeszterrel a Szent Szolgálatot. Közben a BBC is felkészült Ernst Bloch interpretálására. A Harmadik Műsor és a többi műsor programján erősen képviselve vannak az ünnepelt vendég művei.

Egy zenesz profilja

Nem kis tisztesség belekerülni az Observer Profilrovatába. Ezt a rovatát a másfélévszázados angol újság Anglia és a világ igazi nagyjainak tartja fenn. Az év ötvenkét hetéből jó ha a fele szóhoz jut az öreg fejünk alatt, ami bizony arra vall, hogy a termés nagymberekekben világszerte szűkös. Ernst Bloch három teljes hasábot kapott. A liberális lap szerint ez az egyetemes művész első sorban művész.

Nem zsidó, aki zenét ír, zenesz, aki zsidó, Ernst Bloch persze büszke a fajtajára és alkotásának java magán viseli faji jellegének erős lenyomatát. Nagy kedvteléssel írja Zsidó k. témáit, Héber Meditációt, hangszóvó művészetét nem egyszer datolyapalmákat varázsol a hallgató elé, engesztelhetetlen napot és csillagseregeket a keleti éjszaka borbánján. Legismertebb faji szerzeménye a Selomo, a Héber Rapszódia szánt műcsellóra és orkeszterre. Ezt még Svájcban írta az első világháború végén, közvetlenül azelőtt hogy készült kivándorolni Amerikába. Akkor harminöt éves volt. A partitúra gazdag és súlyos, és oly dúsa a színeiben, mint egy orientális függökert fala...

A genfi órák fia

Ernst Bloch 1880-ban született Genfben, ahol apjának kis órászülete volt. Az öreg Bloch, kakukoló órák specialistája, fiát természetesen meg akarta tartani a pályán. De a tiz-tizenéves fiú felfedezte a belső hangokat, amelyek kevésbé primitívek voltak, mint a kakuk hangja. Gyerekefejjel fogadalmat tett, hogy zenesz lesz. Az apja sorra járatta vele Európa nagy konzervatóriumait. Brüsszelben Ysayenél tanult, Münchenben Ludwig Thullenél, Frankfurtban Iwan Knorr volt a mestere. „Knorr tanított meg a legnagyobb művészetre”, mondja, „arra, hogyan tanítsam önmagamot”. Amikor közel fél századdal ezelőtt hazakerült a szülei házába, részt kellett vennie az üzlet munkájában. Közben muzsikát tanított, zenekarokat vezényelt, metafizikai előadásokat tartott a genfi egyetemen és szabad óráiban zenét írt. A sokoldalúság és a kis hazai sikerek nem elégtették ki becsvágyát. Párisba ment, ahol a század elején Debussy volt a modern zene vezető szelleme. Hat évig dolgozik operáján, a Macbethen, benyújtja a párisi Operának és befut vele. Kritikusai között ott van Romain Rolland, a korszerű muzsika nagy megértője és magyarázója. Romain Rolland szerint az if-

ju svájci komponista a jövő nagy ígérete.

A bolygó zsidó

A Jewish Chronicle emberét a nagy egyszerűségével, őszinteségével és már-már alázatszámba menő szerénységével nyűgözi le. A zsidó újságról, aki londoni hoteljében meglátogatta Ernst Blochot, ezt írja a többi közt: „R.vid együttlét után érzi az ember, hogy egy nagy idealistával, vizionáriussal, profétával találkozott, aki reményeit, bánatait és esengéseit művészeté médiumán át juttatja szóhoz... Noha szerzeményei nagyrésztben zsidótárgyak, a művész, aki sohasem szűnik meg véleszenvedni vagy veleörülni népével, úgy érzi, hogy lényeges része az egész emberiségnek, amely jólétében és balsorsában szüntelenül foglalkoztatja.”

— Számomra, — mondja Bloch — a zsidóság lényege az emberiség lényegével azonos. Igyekeztem megérteni az embert és az emberi életet ezen a szegény kis bolygón. De még nem jutottam el egészen odáig.

Mosolyogva magyarázza: — Svájcban születtem, később Belgiumban, Németországban és Franciaországban éltem, végül az Egyesült Államokban telepedtem meg. Amilyen bolygó zsidó vagyok.

A kapuk titka és a tiszta szív

Arra a kérdésre, hogy gyakorol-e valamilyen vallásos kultuszt, ezt mondja:

Abdallah klasszikusokat olvas

A Daily Workernek Közkeletről érkezett tudósítója meséli: Egy amerikai hírügynökség számára dolgozó egyiptomi újságról megbízást kapott Abdallah király meginterjúolására. Amikor belépett a kihallgató terembe, a királyt könyv előtt találta. Abdallah intett a vendégnek, hogy üljön le és várjon türelemmel, roppant érdekes, amit olvas. Az újságról kíváncságra megmutatta a könyvet, Gibbon standardműve volt: „A római birodalom hanyatlása és bukása.” A részlet, amely annyira lenyűgözte, az arab világ akkori szerepéről beszélt. „Elragadó”, mondta az uralkodó, „ezt épp befeje-

— A legközelebb talán Amerika öreg indiái jutottak hozzám, akik egy gyönyörű táj láttán mozdultalanná válnak, a nagy és megközelíthetetlen misztériumok mély és magányos szemléletében. A belső szemlélődésnek ez az érzése akkor fogott el a legerőteljesebben, amikor az Adon Olamot írtam, amely az Avodet Hákodés szerzeményem kulminációja.

Mát ötven éves elmúlt, amikor megtanult héberül. Bele akart hatolni a nagy vallásos költemények, az Avodet Hákodés szellemébe, de ehhez maga a nyelv megértése nem volt elég. Hetekig és hónapokig medítált a magánis svájci hegyek közt, de a vers: „Seu searim hoséchem...” zárkózott és homályos maradt. Ismételte magában, „Emeljétek fel fejleteket, ti kapuk, és emelkedjétek fel, ti örökkévaló ajtók, hadd vonuljon be a dicsőség királya.” Végre megértette a jelképet. A szellemre nehezedeó kapuknak kell feltárulniuk. Idezi a zsolttárt és még azt mondja:

— A kultusz maga nem elég. Tiszta szív kell hozzá. „Bár lévav”. A legmélyebb élmény számomra az volt, amikor az Avodet Hákodést egy kis new-yorki zsinagógában játszották. A hangok szégyesek voltak, az orkesztert az orgona helyettesítette, de az emberek akkora áhitattal énekeltek, hogy egyszerre úgy éreztem: nem komponista vagyok, hanem egy üzenet hordozója, a világ felé.

Arra kérdésre, hogy a zene képes-e leküzdeni a zsidógyűlöletet, határozottan igennel felel. A zene az egyetemes emberi szívhez szól. Hogy van-e különös felfogás a muzsikájában a zsidó származásról és megváltásról? Bólintva mondja:

— Munkáim kilenczted része a reményesség hangjával ér véget. Az egyetlen kivétel a Selomo, amely pesszimiztikusan végződik.

Kisasszony a kibucban

Irta: Löwenkopf Kálmán

Vannak szavak, fogalmak, amelyek kiesnek az ember szájából, kikopnak a használatból, ma még mondja, de lassan teljesen elvész a szótárból. Ilyen a kisasszony szó is. Harminc-negyven évvel ezelőtt fiukoromban olyan kellemesen ropogtattuk, a mai nemzedék meg már ugyszólván nem is ismeri.

A mi nyelvünkben nincs is szó a kisasszony-fogalomra, ami van, az csak olyan mondvaszinált, erőltetett, nem fedti teljesen. Eliezer használta nálunk elgeliszir Rebekával kapcsolatban, de ő is Damaszkuszról hozhatta. Majd meg Mirjámot titulálja vele az Irás, Jezsáját is említi. Az Eneke Eneke is él vele azokban a feljmulhatatlan szerelmi válmásokban és mi cionista ifjak is használtuk 1910 körül Pesten a Király ucca 36. alatt a Feuerstein-Kova Albert héber nyelvtanító után, amidőn a nőnemű hallgatóknak, az „almák”-nak prulva örökhűségét dadogtunk.

De az almák inkább csak leányt, leányzókat jelentett, csupán mi használtuk kisasszony értelemben, mivelhogy az akkori kor még nem tudott nála nélkül élni. Cimezztük akkoriban a szép ankliszokat, amelyekre egy nyílal állított szív volt festve: Szépreményű Welsz Helénke kisasszonynak tisztelettel, Zemplénricse.

Hol van ma már a szépreményű, hol a kisasszony de hol van a bájos tisztelettel szó, amelyet a név és a helység közé külön sorba biggyesztettünk. Még a kedves anyámnak szóló levelek borítékjára is odakerült a tisztelettel. Ha elmaradt volna, megdorgált volna érte, a tiszteletlenség miatt.

Nálunk, a faluban csak a tisztartó ur leányainak dukált a kisasszony szó, meg a Bocska tiszteletes ur két lányának. Boriska kisasszony, kérem, tisztelettel a néném, tessék neki odaadni a Rinaldo Rinaldini szombati délutánra

tem.” Mintegy évvel később az újságról újra meglátogatta Ammant és kihallgatásra jelentkezett. A király olvasmányába merülve találta megint. A kérésre, mit olvas, megmutatta az akkori paszszust Gibbon könyvében az arabság szerepét a római birodalom lejárásában. „Roppantul érdekes, épp most fejeztem be.” Az újságról volt olyan kegyetlen és figyelmeztette öfelségét, hogy ugyanezt tavaly is mondta. Abdulla a sarokba dobta a könyvet és rezignáltan jegyezte meg, milyen nehéz manapság egy uralkodónak az olvasottság áruháját viselnie.

olvasni, a Rinaldo Rinaldini című könyvet a királyhelmei vásárbán árulták, egy olasz rablóvezérről szól és a nővérem nagyon szerette szabad idejében olvasgatni.

— Az egyéni nevének nem illett valakit megszólítani, az sértésszámba ment, ahhoz külön engedély kellett, érdem, kegy.

Később, hogy igen, hogy nem, a kisasszony helyébe urleány került a képelevezetlapokra, a szépreményű meg végleg elmaradt. Csak nálunk maradt meg egészen Auschwitzig. De a kedves anyám már az azelőtti világban is haragudott érte. Tessék csak a nevének szólítani, nem kisasszony még ez. De az utazó ur, aki a falunkba Miskolcra bevetődött, csak nem tágitott és kisasszonyozta tovább. A néném meg nagy megilletődöttségben kiment és felkötötte a szombati lüster kötényét.

Auschwitz után én maradtam a kisasszony szónak egyetlen öröklője és amikor idekerültem a kibucba, a leányzókat almának tituláltam. Előinte nem értették ezt a furcsa szót, majd meg amid n kibogozták, szörnyen mulattak rajta.

A minap aztán újra találkoztam a kisasszony szóval, a régi ötven évvel ezelőtti értelemben. Írtam össze azokat az új chavérokot, akik az ősi nyelvel akarják kicserélni a mostanit. Kértem az egyik nevet, a gáluti foglalkozását. A nevének megmondja, utána meg prulva elhalgat. Újra kértem a mesterségét, de csak nem szól.

— Mi volt odahaza? — kértem most már türelmetlenül.

— Kisasszony! — böki ki végre. A jelenlévők nevettek, majd hirtelen elkomorodtak.

A kisasszony egyébként nem sokáig maradt a kibucban. Amint hallom, a városban kisasszonyoskodik...

Divatos öltönyt, kosztumöt Schiffernél

JERUSALEM, PRINCESS MARY 12. „REX” MOZI MÖGÖTT. Férfi és női szövetekben nagy választék.

Asztalosok figyelmébe:

Uj furnir-üzlet, nagy választék, olcsó árak.

ELEFÁNT N. H.

furnirosnál, TEL AVIV, MIZRACHI A. 13. SZ.

Allandóan friss kenyér és zletés sütemények kaphatók az ujonnan megnyitlt Shukban

Herstik Hannánál

JAFFA, 12. utca, Uj Shuk, 13. fülke.

A józslésú uri és nőiközönség szabója

SHEFFER M.

TEL AVIV, HAYARKON UTCA 51. Dus szövetraktár.

Ünnepi italüzkségletét szerezzé be

Gottdiener Mosenél

JAFFA,

King George 3 sz. köz. Nagy választék, szolid árak Ezuton kívánok lósana tovat barátainknak és vevőimnek.

Ujonnan megnyitlt

modern, higiénikus

Fogászati rendelő

NATHANJÁN

Béth Adler (Agronom Katz mellett)

Pituah

PERLROTH

fogász

Korszerű fogregulálások, röntgen is.

Angró üzletet nyitottam

Trico, harisnya, szvetter, női selyem-felhernemű és mindennemű gyermekholmikban állandó nagy választék LODZIA, GEREV és HANCO gyártmányából.

Freund József

TEL AVIV, HAALIYA u. 1. II. em. Volt szatmári textil- és tricógáros.

LEGSZEBBEN FESTI KI LAKASÁT,

a legolcsóbban és a legmodernebb budapesti mintával: STERN, Givat-Naar, Rechov Jozsef Schwartz 6 sz. Levélhívásra házhöz megyek.

GÉPEKET

fémfeldolgozásra, asztalos és sütőipari célokra

K. BASS VESZ - ELAD

TEL AVIV, FIN UTCA 1 SZÁM. A központi autobuszállomágnál.

TEXTILMÉRNÖK

vállal mindenféle szövődei mintázást, szerelést, javítást és tervezést a gyapju-, pamut-, selyem-, szalag-, csipke- és paszománt-iparban.

P. O. B. 4170. TEL AVIV

HAIFAI ÚTMUTATÓ

LA-TAF, HAIFA, NORDAU-UTCA 28 ת"ש 28

Mindent a legjobban szerezhet be gyermeke számára Tel. 2937

Állandó nagy raktár:

Gyermek- kocsikban, lullokban
ágyakban, matracokban
járókában, biciklikben

Mindenfajta gyermekbutor,
valamint nagy választék gyer-
mekruhákban és játékaruk-
ban rendkívül olcsó árakon.

Tekintse meg kiállításunkat minden vételkénszer nélkül!

בנק ארץ-ישראל - בריטניה בע"מ
PALESTINE-BRITISH BANK LTD.

HAIFA — HERZL UT 55 — KINGSWAY 88
Telefon: 2041 — 2514

Foglalkozik a bank minden ágazatával. — Lombard kölcsönök, akkredi-
tívek, folyószámlabetétek, értékpapír stb.

K Ö Z P O N T : T E L - A V I V F I Ó K O K : J E R U Z S A L E M , L O N D O N

Teljes női és gyermekruhák bevásárlásánál forduljon bizalommal a

Kol-Bo Divatáruházhoz
HAIFA, HERZL-U. 51

Dan Gabriely
DURABLE GOODS
18/20 HERZL ST. HAIFA

Régi
jó
hírnevű
cég

Alapítási év
1920

A jól öltözött férfi legjobb beszerzési forrása!
Óriási választék. Minőségi áruk. Szolid kiszolgálás.
Külön női és férfi cipőosztály.

OCASSIO ALLENBY 19.

Ünnepi ajándéktárgyak: Porcellánszervizek dísz tárgyak, perzsaszőnyegek, kis-
butorok asztalok, fotelok, búffé, hálószoba kézimunkák, kristályok, pihenő-
paplan villanyos boylerek, Dürkkopp gomblyuk Singer 103 és 106 varró-
gépek, butorok stb.

Vétel!

Eladás!

Női kabát és háromnegyedes kulikabát

Méret után és készen nagy választék

FISCHER ÉS FIAL, HERZL UTCA 2,

Férfi öltönyt legjobb kivitelben, angol szövetekből — méret után.

BUDAPEST BELVÁROSI NIVÓJU

női fodrász-szalón

NAPOKON BELÜL MEGNYILIK.

Festés — dauer — frizurák. — Pedikűr — kozmetika — manikűr.

GISELLE, Herzl u. 61, kávéház mellett

UJ OLÉK!

Mielőtt ingóságaidat Magyarországból Izraelbe ho-
zod, saját érdekedben fordulj hozzánk felvilágosi-
tásért, pénzt takarítasz meg.

„ROMEX” LTD.

12. Allenby u., Haifa.

POB 1965.

Haifa és környékének lakóihoz

A Food-Controller intézkedése értelmében minden húsfogyasztónak joga van
újra-regisztráltatni magát és a húst a német Kolonán

J. EISEN, CARMEL AVE. 23. HAIFA

beszerezni. — A regisztrálás már megkezdődött (8—1, 3—6). Jó és előzékeny
kiszolgálásban lesz része.

Csehszlovák állampolgárok és olék figyelmébe.

„CSECHOSTAR”

Megnyitottuk tanácsadó és intervenció irodánkat a csehszlovák közigazga-
tási rendeletek és törvényekben jártas szakember vezetésével a csehszlovák
állampolgárok és olék részére, hogy megkönnyítsük számukra különféle
ügyek, úgymint nyugdíj, vagyoni, utlevél, pénzügyi, átutalás stb. elintéze-
sét Csehszlovákiában. — Hivatalos órák 9—15-ig Nordau-u. 16, bemenet
Café „FLORIDA”, Telefon: 3400.

Betétek - Töréskötések - Haskötők - Gumiharisnyák

Laboschinski Kurt

orthopédiai üzem

HAIFA

ARLOSOROFF U. 12.

Ruhaszekrény	— 990	Könyvvállvány	6.500
Teakocsi	6.500	Búffé	18.500
Párnázott szék	11.500	GUMAVIR-matrac	22.500

KATZ BUTORCSARNOK

Uj merkaz, Bank-utca 12.

Carmel központ, Keith Roach 3.

AKOL

HIVATALOS ÁRAK!

LEGNAGYOBB VÁLASZTÉK
ELSŐRANGU MINŐSÉG

VASSERMANN FÉRFICIPŐK

HAIFA, Jechiel-u. 6. (Magyarul beszélünk!) TEL-AVIV, Ben Jehuda u. 8.

Haifa legnagyobb
magyar kölcsönkönyvtára **KIDMAH**
könyvkereskedés Jaffa-u. 37

1500 kötetéhez állandóan érkeznek a legújabbban megjelent művek.

A nő

AKI SULYT HELYEZ ARRA, HOGY

jól öltözködjék

KABÁTOT,
BLUZZ,
ÉS FINOM
NŐI FEHÉRNEMŰT

KÜLÖNLEGESEN OLCSÓN, CSAK

NIZZA-NAL

HAIFA, HECHALUC 21.

ALATT VÁSÁROL.

Óriási választék

FÉRFI ÉS GYERMEKKALAPOKBAN

HACOVA

KALAPÜZEM

STRAUCHLER

HAIFA, HERZL U. 36.

Lakások kiadók

1—2—3 szobások, Hádár, Hár-Hácár-
mel, Tivonban és Haifa környékén.

Existenciák **S. Sternberg és Fia**
Házak és telkek HAIFA, Herzl u. 29.
Telefon 2245 és 3715, 9—1 és 5—6-ig.

Fontos új oléknak!

Lédák és áruk beraktározást előnyö-
sen vállaljuk

Landesmann és Groszmann, Haifa
HAMAN EL PASHA 5. (Stanton 73.
nál lejárát) a kikötő közelében.

Jó könyvet

az új
modern

Magyar Kölcsönkönyvtárban

HAIFA, Hechalutz ucca 20 (posta-
épület udvarában). A legmodernebb
szépirodalmi és progresszív könyve-
ket olvashatja.

JÖL ÉS OLCSÓN

kötött trikó- és harisnyárut,
női, férfi- és gyermekfehérneműt,

harisnyát,
abroszt,
kötényt és egyebet

csak **BECK-nél**

HAIFA, Bank u. 17 (Allenby sarok)
és Daniel ucca 8, emelet

KÖLCSONT
aranyra, ezüstre és ékszerre folyósból
Lombard House Hadar
Haifa, Herzl u. 16
Technicum Bldg.

KIMÉLD MAGAD
CARMEL ASSZONYA
ACHUZÁN VAN A
BARBOUR GÖZMOSODA

Nagy választék órákban, ékszer-
ekben, arany és ezüstáruban
N. DICKMANN
HAIFA, JAFFA-UT 40.
Saját javítóműhely.
Fényképezőgépek. Látványozás.

NEM REKLAM | Jól
hanem VALÓSÁG | kiszolgálva
| Szakszerűen
| Olcsón

BERKOVITS
BEAUTY SHOP

PHONE 2594 טלפון 2594
HAIFA חיפה
SHAPIRA 13 שפירא 13

HAIFAI
APRÓHIRDETÉSEK

IRÓGÉPEKET javít, vesz és elad ISAY,
Haifa, Hechaluc u. 23. (Udvar)

HERZL KÖLCSONYVIVAR, Haifa,
Nordau utca 21. Állandóan új könyvek.
Minden ízlést kielégítők.

Gépekkel felszerelt asztalos-üzembe
keresünk szaktudással bíró BUTOR-
ASZTALOST. Betársulás is lehetséges.
Bővebbet Grünberger A. hirdetőirodájá-
ban, Haifa, Schapira 13.

RENTABILIS VÁLLALATHOZ 7-800
font tőkével társ keresték. Grünberger,
Haifa, Schapira 13.

WACHENHEIMER LEÍRÓIRODA,
Herzl u. 26. Új telefonszám 2488. Garan-
ciával vállal fordításokat, sokszorosítá-
sokat. Karmeli fiók: 4.6 Keith-Roach
ucca 10.

JÓ PENSIOT kaphat magyarnyelvű
férfi Haifa, Jaffa ut 11, I. emelet.

DOLGOZÓ ÖZVEGYASSZONYA férjhez
menne lakással bíró intelligens ember-
hez. Leveleket „37 éves” jellegre Haifa
POB 1094.

KIMONDOTTAN SZÉP, jó alaku ur-
leány, társaság hiányában ezúton keresi
ismeretséget intelligens fiatalembernek.
Választ „Lehetőleg Haifáról” jellegre
POB 1094.

TETŐSZIGETELÉS, nedves falak szil-
getése garanciával. Levélhívásra házhoz
megyek. Cim: Per Hauer, Haifa, Hamad-
rigot Hánevium 14.

LAKÁSSAL RENDELKEZŐ 28 éves fi-
atalember komoly urilánnyal meglamer-
kedne házasság céljából „Biztos existen-
cia” jellegre Haifa POB 1094.

FORD TEHERAUTO kitűnő állapot-
ban biztos munkahellyel, eladó, Grün-
berger, Schapira 13.

HARISNYAFELSZEDŐ NŐ, aki per-
fektül dolgozik gépen, felvétetik: Stein
vegytisztító, Haifa, Hechaluc 40.

BEVEZETETT ASZTALOSMŰHELY
Haifa k rnyékén gépekkel és kevés kész-
pénzzel szakértő társat keres. Bővebbet
Grünberger, Haifa, Schapira 13.

Truman gratulál
a német köztársaság új elnökének

Dr. Adenauert kancellárrá választották

Bonn (AFP). — A német szövetségi
parlament csütörtöki ülésén dr. Kon-
rad Adenauert 202 szavazattal 142
ellen a német szövetségi köztársaság
kancellárjává választották meg. Negyven-
négyen tartózkodtak a szavazástól, míg
egy szavazatot érvénytelennek nyilvání-
tottak.

Berlin (AFP). — Dr. Suhr, a berlini
városi tanács szociáldemokrata elnöke
meghívást intézett dr. Theodor Heuss-
hoz, a német szövetségi köztársaság el-
nökéhez, hogy látogassa meg Berlint.
Dr. Suhr ezt a meghívást a berlini vá-
rosi tanács csütörtöki ülésén hozta nyil-

vánosságra. Beszédében többek között
ezeket mondta: „Berlinnek a német
szövetségi köztársasághoz való csatlako-
zását, mint annak tizenkettődik tarto-
mánya, csak a szövetségesek vétője aka-
dályozza meg. A Bundestag első bonni
gyűlése a német állam feltámadását je-
lentli.”

Frankfurt (AFP). — Truman elnök
az amerikai megszálló csapatok parancs-
noka révén ma eljuttatta szerencsekívá-
natát Theodor Heuss professzornak, a
német szövetségi köztársaság első elnö-
kének. Az elnök gratuláló üzenetét Dean
Acheson külügyminiszter írta alá.

2000 telefonkészülék érkezett
Tel Aviv számára

Hivatalosan jelentik: Tel-Aviv számára
kétezer telefonkészülék érkezett. A mun-
kálatok jeruzsálemi és haifai szakértők be-
vonásával már meg is kezdték és a mun-
kások két szakmában dolgoznak hogy az
új vonalakat minél gyorsabban lefektessék.
Ezek a munkálatok mintegy hat hónapig
fognak tartani.

Azokat, akiknek telefonigénylésre vonat-
kozó kérését jóváhagyták, erről írásbeli ér-
tesítést fognak kapni a postaszolgálatól.
Elsősorban azok kapnak készüléket,
akik kérésüket még 1942-ben benyújtották.
A kormányhivatalokat, elsőrendű fontossá-
gu közszolgálati irodákat és az orvosokat
előnyben fogják részesíteni.

A bné-bráki orvosok szrajkolnak szombaton

Tizenkét, Bné-Brák és környékén mű-
ködő orvos levélben közölte a bné-bráki vá-
rosi tanácsal hogy szombaton nem látog-
gat többé betegeket. Az orvosok elhatá-
rozására az adott okot, hogy az elmúlt
szombaton az egyik bné-bráki orvost, akit
sürgős esethez Párdesz-Rosenblumba hív-
tak, autóján megtámadták és bántalmazták,
Hasonló támadás érte a Kupat Cholim in-
spekciós orvosát is. Az orvosok átiratuk-

ban követelik rendezzék olyan formán ezt
az ügyet, ami lehetővé tegye betegek
szombati zavartalan látogatását autóval is.

A beadványban az orvosok elmondják,
hogy amikor az orvosok autóval átutaztak
Bné-Brák főuccáján, a templomban össze-
gyűlt közönség kiment az uccára, eltörle-
szolta az utat és az orvosokat tetteg
bántalmazta.

Több, mint tízmilliárd dollárt kölcsönzött Amerika
az utolsó négy év alatt külföldi államoknak

Washington, (AFP). A kereskedelmi mi-
niszterium statisztikai osztálya jelentésé-
ben megállapítja, hogy az utolsó négy év
alatt az Egyesült Államok több mint tíz-
milliárd dollárt folyósított külföldi álla-
moknak kölcsönök formájában. Ebben a szám-
ban nem foglaltatnak benne a segélyként
nyújtott összegek. A kölcsönök támogatott
nemzetek között első helyen áll Nagybrita-
nnia 4 milliárd 704 ezer dollárral, utána
következik Franciaország 2 milliárd 65 ezer
dollárral. A kölcsönökből az adóállamok

eddig ugyszólván semmit semmit sem fizet-
tek vissza, mert a tartozások összege a
jelentős kibocsátásának napján 9 milliárd
846 millió dollárt tett ki.

A kereskedelmi miniszterium jelentése
megjegyz, hogy a kölcsönök legnagyobb ré-
szét az 1949 év folyamán folyósították a
Marshall-terv kereteiben. A Marshall-terv
keretein kívül különböző európai országok
20 millió dollárt, az ázsiai országok 67
millió dollárt és a délamerikai országok 72
millió dollárt kaptak.

Felvesznek-e arabokat a Mapamba

Éles ellentétek a pártvezetőségben az arabok felvétele kérdésében

A Mapám legutóbbi vezetőségi ülésén
éles ellentétek merültek fel abban a kér-
désben, hogy a párt felvegyen-e arab ta-
gokat soralba, vagy sem. Az erre vonat-
kozó javaslatot a Hásomér Hácáir frak-
ciója terjesztette elő, amely azzal indo-
kolja azt hogy araboknak a pártba való
bebecsátása teljesen a párt általános irány-
vonalba esik. Minthogy a zsidó állam már
elő valószínű, semmi ok nem áll fenn többé
arra, hogy a párt továbbra is faji alapon
szervezkedjen. Ha a párt elvileg a binacio-
nális állam alapján áll és követeli az arab
munkások felvételét a Híszadrutba is,
egészen logikus, hogy a pártnak magának is
binacionálisnak kell válnia.

E javaslat ellen a párt másik frakciója
— az egykori Áchdüt Ávodá — élesen ál-
lást foglalt és a frakció vezetője, Taben-
kin kifejtette, hogy csoportja helyesnek

látja ugyan, ha a párt szöveteznék egy
hasonló ideológiájú arab párttal, de sem-
miképpen sem járult hozzá, hogy arabokat
vegyenek fel a pártba mert a Mapám min-
denkéféleképpen cionista párt és egyrészt, nem
kötelezheti az arabokat a cionista gondolat
elfogadására, másrészt nem volna célszerű,
ha az arabok résztvennének belső cionista
problémák megvitásában.

Minthogy e két ellentétes álláspontot
eddig nem sikerült összeegyeztetni, elha-
sították a párttanács összehívását. Be-
avatott körök azonban úgy tudják hogy
az ellentétek nem oly mélyrehatók, hogy azok
pártszakadáshoz vezethetnének. Valószí-
nűbbnek tartják, hogy a Hásomér Hácáir a
heves ellenállás láttára, egyelőre, vissza-
fogja vonni javaslatát és azt alkalmasabb
pillanatban fogja előterjeszteni.

**Ünnepekre vásároljon selyemanya-
gokat olcsó hivatalos cena-áron**
„DROR“ textilruházban
TEL AVIV, RECHOV WOLFSON 22.

Mintás Bemberg
70 cm széles — 380
amerikai Imprimék
100 cm széles — 740
Cripe Mousse, egyszínű
90 cm széles — 950

JERUZSALEMBEN
Tennenbaum cipőszalonjában

minden modell mérték és kívánság után készül
LUNC UCCA
Egy jó cipészegéd női munkához felvétetik.

JÉGSZEKRÉNY

vásárlás előtt ne mulassa el meg-
tekinteni legújabb modellű praktikus
jégszekrényünket.
Cena jégszekrények 1.10 m magas,
elsőrendű kiállítás, hatóság árak!
Új oléknak és mosaváknak árkedvez-
mény.

GALIL jégszekrényüzem
JAFFA, XII, 81.

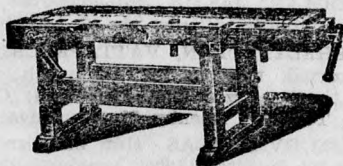
Új óras, ékszerész és optikus

szaküzlet Jeruzsálemben, javításokat
vállal jótállás mellett.
Princess Mária 8 (kapubejáratt).

TÖBB SZAKMUNKÁST KERES
klópcipke-gépek,
szalagszövőszékek,
gallongépek (flechtgépek)
kezelésére.

General
Suppliers Co. Ltd.

TEL AVIV, ALLENBY u. 108.

M. STUDNIA

famegmunkáló mechanikai gyártelep
TEL AVIV, SALAMEH-UTCA
(Jaffa Irányában)

A KLAL-CIONISTÁK SZERVEZETÉNEK
és a MEZOGAZDÁK EGYESÜLETÉNEK
TELEPÍTÉSI BIZOTTSÁGA

Klal-cionista olék,
akik letelepülésre, vagy a mosavák mel-
letti segédgazdaságokra feliratkoztak,
azonnal forduljanak a klal-cionista szer-
vezet irodájához, Tel-Aviv, King Ge-
orge ucca 33 péntek és szombat ki-
vételével akármelyik nap délután 3 és
6 óra között.

LELÖTTEK

egy arab átszivárgót

Ejn Háchores mellett fegyveres össze-
ütközés történt átszivárgó arabok és a
zsidó rendfenntartó csapatok között. Este
fél 10 órakor a falu mellett szolgálatot
teljesítő őrsztag két arabot vett észre,
amint a váadban libasorban Ejn Háchores
felé közelednek. Az arabokat megállásra
szóltatták fel, amire ezek menekülni kez-
tek. Az örök tüzet nyitottak rájuk. Egy
másik őrsztag, amely a lövések zajára a
helyszínre sietett, igyekezett előlenni a me-
nekülő utját. Tűzharc fejlődött ki, de az
araboknak sikerült elmenekülniök. A hely-
színen megtalálták egy arab holttestét,
aki revolverrel volt felfegyverezve. Felté-
telezik, hogy még egy arab megsebesült.

APRÓHIRDETÉSEK

Am apróhirdetés díja szavanként 25 mill, a legkisebb hirdetés 10 sor, 250 mill.
Családi értesítés szavanként 50 mill.

ADÁS- VÉTEL

Törtaranyat, Ékszeri, Brillánszt
Vesz - Elad
VADNAI TESTVÉREK
TEL-AVIV, Allenby 83. udvarban

JÓ PENZERT értékesítheti használt gramofonlemezeit. Vogel, T. A. Senkin 19. Vétel, csere, eladás.

BUTORT legelőnysebben vehet, készíthet Grünfeld Testvérekéknél, T. A. Jochanan Hasandiar 18 (Senkin saroknál). Polírozások szakcsere készítése. Hívásra házhoz megyünk.

TEMPO gyermekkosci minden kivételben készül. Eladás, vétel, javítás, csere. Tel-Aviv, Hasomer u. 6.

VARRÓGÉP-MERKAZ (központ) vétel eladás, javítás, kimondott szaküzlet. Tel-Aviv Bet-Lechem. 8. Becalel Suk-nál.

Teherautó

elsőrendű állapotban, nyolchengeres FORD, üzemben, vizsgázott, AZONNAL ELADÓ.

Schemida-garázs
JAFFA, King George, 3. számú köz.

UJ BEVANDORLÓK! Brunn és Berohn Jeruzsálem, a Princess Mary Avenuen, a Rex-mozi mellett. Veszünk és eladunk: ezüstműveket, porcellánt, kristályt, asztali fehérneműt, varrógépeket stb.

TOJÓTYUKOK, 120 darab, kettőre kerül vagy anélkül ELADÓK. Cim a kiadóban.

DAGASZTÓGÉP, modern, gyári új, 2 nagy szeszevel, beépített motorral eladó. Givatájm, Schunat Rosenstein 25. — Lakás: 11.

BESZERZÉSI FORRÁSOK

Sérvben szenvedők részére áldás a BEPONA rugónélküli sérvkötő Készíti Gellért és társa Tel-Aviv Tschernikovski 6. (Becalel) bejárati Bét - Lechem 1.

VOGLER JAKOB, orás-ékszerész üzlete. műhelye, Allenby 45-47, az udvarban.

PEHELYAPLAN, VATTAPLAN és ágyapárnák nagyban és kicsinyben; ágytöltőtisztítás szakcsere kivételben: Goldlist, Tel-Aviv, Allenby 81-83, udvarban.

BUTORVASARLAS előt okvetlen keresse fel Polacsek Gábor asztalosműhelyét JAFFA, XII. ucca 53 (sarok). Új és használt butorok. Eladás, vétel és csere.

FÜZŐANYAGOK és hozzávalók legmegbízhatóbb beszerzési forrása: Vajda, T. A., Nachlat Benjamin 8, I. emelet.

FISCH BŐSKE KEZIMUNKACZLETE, Tel-Aviv, Allenby-u. 52, udvarban. Előnyomda, ágynerítvárrás, himzés, monogramozás legszebb kivitelben. Előnyomtatott terítők nagy választékban.

Elsőrendű uriszabóság, fazonkészítés mérték után és mindennemű javítások. Hatósági árak. MARMORSTEIN M., Tel-Aviv, Hassan Beg 36, sz. az arab mecset mellett.

KÁRPITOSMUNKAK megrendelésével és javításával forduljon bizalommal Kárpit Lázár kárpitosmesterhez, Tel Aviv, Gordon 29 sz. Elsőrendű munka, jutányos árak.

KOZMETIKA

TARTÓSHULLÁM

speciális hajfestés, egyéni frizurák utóleráthetetlen kivitelben

ESTHER

magyar hölgyfodrásznál,
TEL-AVIV, BEN JEHUDA UCCA 74

Hajfestés, tartóshullám manikűr, modern frizurák:

„LEA” hölgyfodrász - szalon

Weiss Vili és Feldbrand Lenke
TEL-AVIV, KING GEORGE 22.
Csehországi husz éves tapasztalatunk garancia. — (Magyarul is beszélünk.)

LAKAS

KÓSER PENZIO felvesz férfit, nőt, vagy házastársát október hó 15-től szónutáni olcsó áron. Cim a kiadóban.

RINGEL SANDOR lakásügynökségi irodáját Tel Aviv és egész vidékére újból megnyitotta. Érdeklődők forduljanak Jourg, Nachlat Benjamin u. 39. sz. alá.

KERESÉSEK

WOLF LONAT keresi Tagnadról, Abraham Adolf Jeruzsálem, Mekor Chajim 2/124.

FISCHER ZSOKAT (azelőtt Farkas Zsokát) keresi Löwinger Misu, Jaffa, 18. utca 1. szám.

WITTEMBERG GYULÁÉKAT Aradról keresteti Wittenberg Tibor, Neve SÁÁN, Chadash 8375.

LEVELEZÉS - HÁZASSÁG

29 ÉVES VAGYOK, lakásom, állásom van. Keresek lehetőleg 24 éves korig helyes élettársnőt „Barát” jellegre a kiadóra.

35 ÉVES, CSINOS, SZORGALMAS ASSZONY keresi övegyember ismeretségi házasság céljából esetleg gyerekkel. Megkeresések „Uj élet újévre” jellegre a Jeruzsálemi magyar kölcsönkönyvtárba az Eggeddel szembeni kis uccában.

Férjhezmennek komoly, 35-40 éves férfihez. Leveleket „Megértő életárs” jellegre a kiadóra kérek.

KULONFÉLE

VALLALNÉK 2-12 éves kora gyermekeket szeretetteljes gondozásra hosszabb-rövidebb időre. Megkeresés „Tel-Aviv, héber-német” jellegre.

„PSZICHOLOGUS” ideges gyermekek nevelését, lelkibetegek kezelését vállalja magyar nyelven. Cim: Dr. Váró, Jeruzsálemi magyar könyvtárba az Eggeddel szemben levő kis uccában.

VILLAMOS BOROTVAKÉSZÜLEKEK (eladás javítás). Haifán tartózkodik: vasárnap szeptember 18 án. Bachrachnál, Balfourkeller-ház, III. emelet. Tel Aviv címe: Seltil, Rothschild blvd. 13.

JERUZSALEMBEN magyarok találkozó helye KLEIN-PENSIO, Rechov Melech David 10. Reggeli, ebéd, vacsora, éjjeli szállítás. Olcsó árak.

UJ KURZUS kezdődik a Vogel-tánciskolában, T. A. Allenby 116. Tel. 6040. Magánórák. Oktatás magyarul is.

ADÓ és ENGEDELY ügyében, bármilyen nyelvű beadványával, minden ügyes bajos dolgaival forduljon bizalommal Artzihoz! T. A. Hakishon 72. Található 1-4-ig.

AZ ŐSZI SZÉZÓNRA mérsékelt áron elsőrendű munkát vállal varrónő. Házhoz is megy. Hoffmanné, Jaffa, XX. u. 7. szám.

VIZVEZETÉK és fürdőszoba berendezések szerelése átalakítása javítása garanciával. GYENES, Nachman 67, Petach-Tikva u. 29.

BEVEZETETT ELEKTROTECHNIKAI üzlet, Tel-Aviv központjában berendezéssel átadó. Levelek: „Biztos egzisztencia” jelleggel a kiadóra.

Férjkonjekcióvarrást vállalok. Haznál is. Vadas Rachel, Jebelia, Rechov Zajin 7. sz.

ÁLLÁS - FOGLALKOZÁS

Fodrász

segédet vagy segédnőt

komoly munkaerőt és tanulóéányt keres

„LEA” szalon

RAMAT.GAN, REH. BIALIK 28.

KÖTŐTÁRU szakmában keresünk precíz szabásznőt és spulniznőt, Jaffa, Bustrus 343.

KERESÜNK ZENES KÁVEHÁZBA estként énekesnőt, aki ivritül, magyarul és németül tud. Jelentkezni minden nap lehet Café EDEN Safed.

HIREK

5709 Elul 22, péntek
1949 szeptember 16
Gyertyagyújtás ideje 6.26
5709 Elul 23, szombat
1949 szeptember 17

Tisztogatás a prágai könyvesboltokban. A Rude Právo nevű kommunista lap jelentése szerint Prágában csütörtök reggel megkezdődött a tisztogatási akció Prága könyvesboltjaiban. Az akció során elkövetkezett azokat a könyveket, amelyek sértik a demokratikus érteket. Főként azoknak a cseh íróknak a könyveit kobozták el, akik, miután elárulták hazájukat, eladták magukat az imperialistáknak.

A Haracon összes tagjához! Felhívjuk tagjainkat hogy figyeljék az Uj Kelet soronkövetkező számait, mert néhány napon belül közzöljük a letelepedés (jóm alija) és az azt megelőző értekezlet pontos időpontját és részleteit. Hanhalat Irgum Haracon.

A SODRONYOS VASÁGYAK készítése a 4476-os patentkapcsok alkalmazásával meggyorsítottuk és áramukat mélyen leszállítottuk. Kettős vaságy, fűkalk IL 11.500. — Száll. lakatosműhely, Tel-Aviv, Akiva éger 6, a Tachana merkeztárnál.

Jehuda Arci zeneszerző új dalfüzete. Jehuda Arci zeneszerzőnek rövidesen újabb dalfüzete jelenik meg. A füzet Avigdor Hámmelel az „Árva gyermek”, J. Z. Rimon „Hazám” és Frug-Kaplan „A kehely” című verseire írt műdalokat tartalmazza. „A kehely” című vers Patai József fordításában magyarul is megjelent.

„Tragikus körülmények között”. Budapesti jelentik: Az egyik nagyváradi magyar nyelvű naplap ideérkezett száma azt a hírt közli, hogy Klór Albert szülőbirtokos tragikus körülmények között Nagyváradon meghalt. Klór Albert nevének nemcsak Erdélyben, hanem Izraelben is jól ismerték. Tizenkét évvel ezelőtt érkezett Tel-Avivba mint Bihar megye egyik legzárdaabb és legtekintélyesebb polgárának fia. A második világháború idején önként jelentkezett katonai szolgálatra és az angol hadseregben szolgált. Felesége a háború alatt érkezett az országba, azonban egy évvel ezelőtt mindketten visszatértek Nagyváradra, ahol megmaradt birtokukon gazdálkodtak. Klór Albert „tragikus haláláról” nemcsak bővebben az erdélyi lapok. (Palam Press.)

BUTOR Dumping „RECORD”. Egy darab 3 ajtós szekrény poltturos IL 26.000
2 ajtós szekrény poltturos IL 18.000
1 asztal, 4 szék poltturos IL 18.000
Fuchs Marcell butorüzletében, Jaffa, (King George 3 köz) Hanna Szenes 3.

1000 acélházat rendelt a kormány Amerikából

A kormány elhatározta, hogy ezer acélházat rendel új olék lakás céljára. A rendelet, amely 2 és fél millió dollár összegű, az amerikai Johnson cégnél adták fel, amely ebben a kérdésben már régen tárgyal a kor-

mánnyal. A megrendelés előtt a kormány szakértőkkel vizsgáltatta felül a házakat és azokat sikun céljára alkalmasnak találta.

HAIFÁN:

Ros Hasana és Jom Kipur-kor
a MAY MOZIBAN a HADAR MOZIBAN
SCHECHTER SIMCHE SOLOMON
volt csernovitzi főkéntor imádkozik.
volt bukaresi főkéntor imádkozik.
Jegyek elővételben a mozik pénztárainál

Az ünnepi élelmiszeradagok

A kormány sajtóirodája jelenti: T. Epstein élelmiszerügyi felügyelő a közlést a minisztérium mellett működő fogyasztási tanács előtt ismertette az ünnepek előtt szétosztásra kerülő élelmiszeradagokat. Elmondotta, hogy a három ünnepi héten személyenként és hetenként 200 gram husadagot biztosítanak, melynek egyrésze friss, másrésze fagyasztott hus lesz. Ros-Hasana előtt Jeruzsálemben, Tel-Avivban és Haifán friss húst osztanak míg az ország többi részében a következő hetekben adnak friss húst. Epstein kiemelte, hogy az utóbbi küldeményekben elsőrendű minőségű fagyasztott hus érkezett, amelynek zsírtartalma 4-5 százalékos csupán, az előző szállítmányok 30 százalékos zsírtartalmával szemben. Ennek a husnak az árát különként 400 milre szállították le. A jövő héten a tojásadag gyermekeknek 6, felnőtteknek 3 beföldi tojás lesz ezenkívül 2-3 importált tojás is. A tojásellátás holt szezonja egyé-

ként már elmúlt és az ellátás a jövőben állandóan javulni fog.

Az ünnep előtt további egy kiló burgonyát osztanak személyenként. A hallgatás tekintetében remélik, hogy a bel-földi gazdaságokból a jövő héten 130 tonnát fognak felhozni, amelyből személyenként 150-200 gram élőlhal fog jutni. Ezenkívül jelentős mennyiségű trörök és marokkói halat is osztanak, 150-200 gr. személyenként.

Ros-Hasanaig befejezik a cukoradag kiosztását. Nem valószínű azonban hogy a rizsadagot az ünnepek ki lehessen osztani, mert ezt előre nem látott technikai okok megakadályozták.

Nem lesz elegendő mennyiségű friss gyümölcs, mert ez a szezon egyébként is szegény gyümölcsben és ezért személyenként 150 gram szárított gyümölcsöt és családonként egy kompótkonzervet fognak kiosztani.

150 FONT ÓVADEKKAL állást keres lezerelt katona, volt önálló kereskedő. Leveleket „1713” jellegre a kiadóra.

BORDISZMÜZEMENBEN önálló segédet magas fizetéssel felvesszünk. Balog, Tel Aviv, Lord Samuel utca 66, II. emelet.

ARANYMŰVES munkást és tanulóat keresek lánccs és karkötő készítéséhez. Jeruzsálem Rechov Hamaalot 8. Telefon 25.55.

KÖNYVEK - KÖNYVTÁRAK

Jeruzsálemi kölcsönkönyvtár az Eggeddel szemben levő kis utcában hirdetésekkel is felvesz az Uj Kelet részére.

JÖVŐ HÉT FOLYAMÁN MEGNYITOM kolcsn könyvtáramat az új helyiségben, „SZIFRÉNU”, Gut Jechiel k nyvesbolt és kölcsönkönyvtár Lud, Mem uca 35. Legújabb magyar könyvujdonságok.

AZ EGÉSZ ORSZÁGBAN OLVAS. HATJÁK magyar, román, német, angol és francia k nyvujdonságainkat. Levél felvilágosítás érdeklődnek „Szifrénu”, kölcsönkönyvtár Lud, Mem uca 35.

Könyvbarátok figyelmébe. Olcsó kiadású teljes sorozatok: Tolnai világtörténelme, A műveltség útja, Zene Irodalom, Művészet, Műszaki könyvek, Szótárak, Modern regények, Uteljárások, Életrajzok, Klasszikusok és magyar remekművek. Megérkeztek az 1949 évi újdonságok! Iratkozzék be még ma a „DAAT” könyvtárba. „DAAT” Izrael legnagyobb könyvtára. 10.000 kötet áll rendelkezésére. Héber, magyar cseh, szlovák, angol és német nyelven. Külön ifjúsági osztály pedagógiai vezetés mellett. Uj oléknak előnyös feltételek. Vidéken megbízottakat keresünk. Vesszünk teljes magánkönyvtárakat. — „Daat” könyvesbolt és könyvtár, Tel-Aviv, Rothschild Bv. 86.

UJ MAGYAR KÖLCSÖNKÖNYVTÁR BNÉ BRACKBAN, Jó könyveket olvashat Friedmann Givat Rokeach, Belt Fuchs-bronner.

Jó és új könyveket olvashat JAMBOB ELISEVA kölcsönkönyvtárban. Tel-Aviv, Allenby 84 (az udvarban)

JERUZSALEMI MEGBIZOTTUNK „Domus” bizományi cég, Merkaz Mizhari, az „Uj Kelet”-re felvesz házhoz kézbesítéssel előfizetéseket és hirdetések.

Nyomatott az UJ KELET nyomdájában, Tel-Aviv, Schlesinger ucca 9, Tel. 29-93